

Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola
7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.
OM: 036394

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola pedagógiai programja

Készítette:

Szekszárd, 2025. január 22.

Hajós Éva
főigazgató

Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és
Általános Iskola

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola jelen Pedagógiai programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) g) pontja alapján jóváhagyom:

Szekszárd, 2025. február 21.

Gerzsel Péter
tankerületi igazgató

Szekszárdi Tankerületi Központ

Tartalomjegyzék

A PEDAGÓGIAI PROGRAM KIADMÁNYOZÁSA	1
BEVEZETŐ	1
A SZEKSZÁRDI I. BÉLA GIMNÁZIUM, KOLLÉGIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	6
AZ INTÉZMÉNY STÁTUSA, ALKALMAZOTT JOGSZABÁLYOK	7
AZ ÖSSZETETT ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA (ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM)	9
1. AZ OKTATÁS-NEVELÉS FELTÉTELRENDSZERE	10
1.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	10
1.2. TÁRGYI FELTÉTELEK	11
2. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK ÉS ÉRTÉKEINK	13
2.1. GYERMEKKÖZPONTÚ TEVÉKENYSÉGRENDSZER:	14
2.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A PEDAGÓGIAI FOLYAMATBAN RÉSZTVEVŐ PARTNEREK KÖZÖTT:	14
2.3. ÉRTÉKKÖZVETÍTÉS:	14
3. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK CÉLJAI ÉS FELADATAI	14
4. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK, PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGÜNK ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	17
4.1. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉT CÉLZÓ PEDAGÓGIAI GYAKORLAT FOLYTATÁSA	18
4.2. AZ INFOKOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIÁK (IKT) ALKALMAZÁSA	19
4.3. A JÖVŐRE VONATKOZÓ PEDAGÓGIAI TERVEINK	20
5. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK TERÜLETEI – CÉL- ÉS FELADATRENDSZER, ESZKÖZÖK ÉS ELJÁRÁSOK ..	22
5.1. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	22
5.2. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	33
5.3. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	40
<i>Az I. Béla Gimnázium a közösségi tehetséggondozás komplex programjával működő gimnázium...</i>	<i>43</i>
5.4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.	61
5.5. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSI RENDJE, AZ ISKOLAI KÖZÉLET	64
5.6. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	65
5.7. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	70
6. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK TANTÁRGYANKÉNTI, ÉVFOLYAMONKÉNTI KÖVETELMÉNYEI ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, VALAMINT KÖZÉPFOKÚ ISKOLA ESETÉBEN A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	70
6.1. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	71
6.2. AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI	71
6.3. A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	72
7. AZ ÉRDEMJEK TANULMÁNYI RENDSZERBEN TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG SZAKMAILAG INDOKOLHATÓ HATÁRIDEJE	72
8. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL, AZ ISKOLAVÁLTÁS HELYI SZABÁLYAI	72
9. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TERV	75
10. A GIMNÁZIUM HELYI TANTERVE (2. KÖTET)	77

11. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE (3. KÖTET)	77
12. A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA (4. KÖTET)	77
13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK RENDJE	77
14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	78
FÜGGELÉK: A PEDAGÓGIAI PROGRAM 2025. JANUÁRI MÓDOSÍTÁSAINAK JEGYZÉKE	78

A Pedagógiai Program kiadmányozása

Név: Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola

Székhelye: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.

Iktatószám: 2576/2015

Felülvizsgálatok, módosítások kiadmányozása:

1. módosítás ikt.szám:	1842/2017;
2. módosítás ikt. szám:	1605 /2018;
3. módosítás ikt. szám:	1476/2019;
4. módosítás ikt. szám:	2320/2019;
5. módosítás ikt. szám:	777/2020;
6. módosítás ikt. szám:	1395/2020;
7. módosítás ikt. szám:	91/2021;
8. módosítás ikt.szám:	1124/2023
9. módosítás ikt. szám:	1225/2023
10. módosítás ikt. szám:	119 /2025

Ügyintéző: Hajós Éva

Ügyintézés helye, ideje: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27.

2015. augusztus
2017. augusztus
2018. június
2019. június
2019. augusztus
2020. június
2020. augusztus
2021. február
2023. június
2023. augusztus
2025. január

Az irat aláírójának neve, beosztása: Hajós Éva főigazgató

Az intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

BEVEZETŐ

A mi intézményünk az általános iskolába való belépéstől a középiskola befejezéséig egységbe fogja azt az időszakot, ahol a 21. század követelményeinek megfelelő tudással és képességekkel felvértezett fiatalok kell, hogy nevelődjenek. Ők már azon a globális piacon versenyeznek, ahol a képzettség az egyik legfontosabb megkülönböztető érték. Az ehhez való megfeleléshez szilárd, mintát közvetítő értékrenddel bíró iskolai közösségre van szükség, ahol a diák kezdeményezően, sokoldalú segítséget kapva tanul, egyéniségének megfelelő, hiteles és rendszerbe foglalt tudást szerez, képességei maximálisan fejlődnek.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a magas minőségű működést elsősorban pedagógus - szakmai kérdésnek tekinti. Ennek értékalapját a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek teremtik meg. A törvény a helyi szintű szabályozást a nevelőtestületek és az intézményvezető kezébe adja.

Mindezek tudatos és távlatos felelősség-vállalást feltételeznek, pedagógiai egységet, jobbító közös akaratot és közös munkát.

Intézményünknek ezekre a kihívásokra tervezi stratégiáját.

2008. augusztus 4-től addigi középiskolai intézményünk jelentősen átalakult. Akkori fenntartónk, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Szedres Község Önkormányzatával Szekszárd-Szedres Közoktatási Intézményfenntartó Társulását létrehozva a korábbi gimnáziumi és szakközépiskolai feladatokat óvodai, általános iskolai és kollégiumi feladatokkal bővítette.

Intézményünk akkor I. Béla Gimnázium, Informatikai Szakközépiskola, Kollégium, Általános Iskola és Óvoda néven közös igazgatású többcélú intézménnyé vált, amelyben gimnázium, szakközépiskola, kollégium, általános iskola és óvoda működött. Az intézményegységek óvoda, összetett iskola és kollégium – szakmai tekintetben önállóak voltak, a székhelyen középiskolai, közvetlen szomszédságában kollégiumi feladatellátással. Szedres község területén az általános iskolai és óvodai tagintézmények működtek. A nevelésfilozófiájukban hasonló intézményegységek a 2008-2009. tanévben közös pedagógiai programot dolgoztak ki.

A 2009-2010. tanévben a TÁMOP 3.1.4 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben” c. pályázatunkban vállalt tevékenységek sikeres megvalósítása és az intézményegységekben folyó pedagógiai innováció fenntarthatósága 2010-ben ismét szükségessé tette a pedagógiai program módosítását. A tanév során a TÁMOP 3.1.4 pályázat megvalósítóiként a székhelyintézményben folytattuk, a tagintézményekben pedig megkezdtuk a kompetenciaalapú oktatás elterjesztését. Emellett a program felülvizsgálata a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának és az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosulása miatt a kollégiumi és az óvodai nevelőtestület jogszabályban előírt kötelezettsége volt. A kompetencia alapú oktatás implementációjával, az innovatív oktatás-szervezési eljárások (tantárgy-tömbösített oktatás-szervezés, a projektmódszer alkalmazása, műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, moduláris oktatás, témahét) módszertanának beépítésével a pedagógiai programba felkészültünk azok további alkalmazására, az egyenlő hozzáférés javítására az egyes gyermek/tanulócsoportokban. A helyi tanterv átdolgozása, továbbfejlesztése pedig szükséges volt a kompetenciafejlesztő nevelési ill. oktatási programok, módszertani eljárások hosszú távú, sikeres adaptációjához. A dokumentum 2011-es felülvizsgálata során felhasználtuk az implementáció során eddig szerzett tapasztalatainkat, más intézménytől átvett jó gyakorlatot.

2013. január 1-től intézményünk állami fenntartásba került. Az óvodai intézményegység önállóvá vált, az általános iskola, kollégium és gimnázium –továbbra is közös igazgatású intézményként - Klebelsberg Intézményfenntartó Központ jogi személyiségű szervezeti egységeként folytatja pedagógiai tevékenységét, **Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola** névvel. 2017. január 1-től intézményünk fenntartója a Szekszárdi Tankerületi Központ.

A köznevelés szabályozási és szervezeti rendszerének átalakulása szükségessé tette a Pedagógiai Program 2013-as felülvizsgálatát. 2014. márciusában a NAT módosulása eredményezte az intézmény pedagógiai programjának újbóli felülvizsgálatát.

2015-ben felülvizsgáltuk a 2013. szeptember 1-én bevezetett tantervet, felülvizsgáltuk a nevelési programot, kollégiumi pedagógiai programot. A tapasztalatok alapján a szükséges módosításokat a nevelőtestület elvégezte. 2017. óta minden évben szükségessé válik a

pedagógiai program módosítása, új pályázati projektek tapasztalataival bővül a nevelési program, vagy módosul a helyi tanterv egy-egy újabb tanulmányi terület indításával. 2020-ban a Nemzeti Alaptanterv módosulása eredményezte a pedagógiai program teljes felülvizsgálatát. A pedagógiai programot a köznevelés rendszerének szabályozásához igazodóan rendszeresen felülvizsgáltuk, módosítottuk, a külső és belső változásoknak megfelelően aktualizáltuk.

Az egyes intézményegységek pedagógiai tevékenységének rövid összefoglalása:

*„... helytálljunk, mégis szabadon szaladjunk”
(Illyés Gyula)*

A gimnázium:

Középiskolánk az 1967-es alapítástól a 80-as évek közepéig Tolna megye egyetlen érettségire adó műszaki középiskolája volt, mely a helyi ipar változó igényeinek megfelelően többször is profilt váltott. Az 1990-es évek elején, a rendszerváltást követő társadalmi és gazdasági átalakulás hatására vegyes profilú – gimnáziumi és szakközépiskolai képzést folytató – középiskolává vált. 1993-ban vette fel a szekszárdi apátságot alapító I. Béla király nevét. Megújulásra képes nevelőtestülete néhány év alatt gimnáziumként is vonzóvá tette az intézményt. A kezdetektől differenciált képzést kínáltunk, családias, az egyéniséget elfogadó légkörben. Informatikai profilunk 1996-tól informatikai szakközépiskolai és érettségi utáni szakképzési évfolyamok indításával teljessé vált. Az Európai Unióhoz való csatlakozás és az egységes, kétszintű érettségi vizsgarendszer bevezetése 2004-től a képzési struktúra átalakulását eredményezte: a szakközépiskolai profil az érettségi utáni szakképzésre koncentrált, a négyéves szakközépiskolát fokozatosan ötéves gimnáziumi képzés –intenzív angol nyelvi előkészítő évfolyammal- váltotta fel.

Mára a Szekszárdi I. Béla Gimnázium Szekszárd és térsége egyik legkeresettebb gimnáziuma. Több, mint 400 nappali tagozatos diákunk közel fele bejáró vagy kollégista.

Diákjaink jövőbeli társadalmi és munkaerő-piaci sikerességét színvonalas, differenciált képzéssel igyekszünk megalapozni. Mindehhez versenyképes informatikai és idegen nyelvi tudást közvetítünk, az egyéniséget elfogadó légkört és együttműködésen alapuló tanulásszervezést kínálunk és valósítunk meg négy- és kifutó öt évfolyamos gimnáziumi osztályainkban.

Az alsóbb évfolyamokon működő tanulmányi területeink, ennek keretében az emelt szintű képzéseink jól megalapozzák a felsőbb évfolyamokon az egyéni tantárgy- és tanárválasztáson alapuló, emelt szintű érettségire felkészítő képzési formát.

A hozzánk érkező gyerekek tanulmányi átlagteljesítménye jó rendű. Ennek megfelelő érettségi átlagteljesítménnyel többségük felvételt nyer egyetemre, főiskolákra.

Gimnáziumunk szemléletében a sokoldalú tanulói támogatás, az esélyegyenlőség előmozdítása meghatározó. A 2009-2010. tanévtől megszervezzük az Arany János Kollégiumi Program előkészítő középiskolai osztályát. A 2010-11. tanévtől a megye első középiskolai, közoktatási sportiskolai kerettantervre épülő sportosztályát indítottuk, gimnáziumi felkészítési lehetőséget biztosítva a sportban tehetséges fiatalok számára.

Partnereink véleménye szerint az I. Bélában az „egyéniséget elfogadják, a tehetséget felkarolják”. A sokoldalú tanulói támogatás sajátos tehetséggondozó program működésében, a tanári-tanulói közös alkotótevékenység ösztönzésében, természettudományos, művészeti és idegen nyelvi nemzetközi projekttevékenységben nyilvánul meg. 2008. szeptemberében az

Oktatási és Kulturális Minisztériumtól pályázati úton elnyertük a „Tehetséggondozó Középiskola” címet. A címmel együtt járó feladatokat –köztük a középiskolába készülő tanulók komplex tehetségfejlesztését és ezzel az egyenlő hozzáférés javítását- évről évre nagy gondossággal valósítjuk meg.

Tanévente sikeres pályázati programok segíti az innovatív szellemű pedagógiai munkát.

Művészeti bemutatóink, az iskolagalériában megnyíló kiállítások, alkotó diákjaink előadásai, a nemzetközi találkozók, a megyei környezetvédelmi- és angolverseny, a nemzetközi hírű Neumann János Programtermék Verseny segítik azt a törekvésünket, hogy iskolánkban a tanulás- és személyiségfejlesztés olyan együttese bontakozhasson ki, amely felkelti és fenntartja a tanulási kedvet, mozgósítja a személyiség fejlődéséhez szükséges energiákat, azaz fejleszti az egész életen át tartó tanulás képességét.

Iskolánk elkötelezte magát az ismeretek és a képességek fejlesztésének egyensúlyán alapuló oktatási szemlélet mellett. A gimnáziumi nevelésnek és oktatásnak véleményünk szerint elsősorban azokat a kompetenciákat kell fejlesztenie, melyek az alkalmazható és versenyképes tudás megszerzését segítik. Ezzel összhangban az információs és kommunikációs technikák alkalmazása képességének, a szociális kompetenciák fejlesztését segítő tanulás- és oktatásszervezési eljárásoknak is fejlődniük kell. Mindehhez azonban szükség van a pedagógiai kultúra folyamatos megújítására.

A 2005-2006-os tanévben bekapcsolódtunk a Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.2-es programjába, melynek keretében öt területen (szövegértés-szövegalkotás; matematika; angol nyelv; életpálya-építés; informatika) a 9-10. évfolyam egy-egy osztályában (vagy egy osztály létszámának megfelelő két tanulócsoporthoz) teszteltük a kompetencia alapú oktatást, és vállaltuk évfolyamonként egy osztályban a 11. évfolyamon a kompetencia alapú oktatás továbbvitelét. A Nemzeti Alaptanterv 2007-es felülvizsgálatával az iskoláknak át kellett tekinteniük pedagógiai programjukat, és a szükséges változások átvezetésével meg kellett teremteniük az oktatás-nevelés központi és helyi szintű szabályozásának összhangját. A pedagógiai program 2007-es felülvizsgálata megerősítette a gimnázium elköteleződését a kompetencia alapú képzés tartalmi és tanulásszervezési eljárásainak alkalmazása terén. Bár a kompetencia alapú oktatás belső elterjesztéséért sokat tettünk, a teljes intézményi lefedettséget a HEFOP 3.1.2. pályázat fenntartási időszakában vállálásunknak megfelelően nem biztosítottuk. Gimnáziumunkban a pedagógiai kultúra további megújulásának, a kulcskompetenciák fejlesztését előtérbe helyező pedagógiai gyakorlat megerősödésének, ezzel a gimnáziumi jövőkép megvalósulásának további keretet adott a TÁMOP 3.1.4 pályázatunk, mellyel újabb pedagógusok és tanulócsoporthoz számára alakítjuk ki a kulcskompetenciák fejlődését célzó oktatás-nevelés gyakorlatát, korszerű pedagógiai módszertan alkalmazását.

Érettségi vizsgára épülő szakképzésben rugalmas szakképzési profilunkat folyamatosan a változó piaci igényekhez és feltételekhez igyekeztünk alakítani. A Pécsi Tudományegyetem Pollack Műszaki Karával együttműködve folytattuk a műszaki informatikai mérnökasszisztens képzést, valamint segítségükkel lokális oktatóközpontjává váltunk a Cisco Hálózati Akadémiának, amely nemzetközileg elismert a hálózatfejlesztő szakemberek körében. A szakképzés regionális megszervezésének megvalósulásával a szakközépiskolai (érettségi utáni szakképzés) a 2009-2010. tanév zárásával befejeződött.

Partnereink igényeinek folyamatosan mind teljesebben szeretnénk megfelelni. Ezért 2001 óta ISO 9001-2000 szabvány szerint kiépített minőségbiztosítási rendszert működtettünk, hogy alkalmazásával a partnerközpontú működést egyenletesebbé, megbízhatóbbá tegyük, minőségcéljaink pedig elérhetővé váljanak. A minőség iránti elkötelezettségünket mutatta, hogy 2008-ban már a harmadik sikeres tanúsító audit zajlott le iskolánkban. Ekkora már az ISO 9001-2008 szabvány elvárásainak is sikerült megfelelnünk.

A gimnáziumban a kompetencia alapú képzés implementációjával összhangban egyre inkább teret nyert a digitális kompetencia fejlesztése, digitális tananyagok és e-learning rendszer

alkalmazása. E téren más intézmények számára is hasznosítható, kidolgozott jó gyakorlatokkal rendelkezünk, melynek terjesztését a 2009-2010. tanévben a TÁMOP 3.2.2 pályázat Dél-dunántúli Régió nyertesének potenciális referencia-intézményeként „szolgáltatói” szerepben megkezdjük.

A 2011. év tavaszán ÖKOISKOLA és TEHETSÉGPONT lettünk, vállalva az ezzel járó feladatok megvalósítását. Előminősített referencia-intézményként 2012-ben felkészültünk arra is, hogy pedagógiai gyakorlatunkat más érdeklődő intézmények számára közvetíteni tudjuk.

2013-ban akkreditált kiváló tehetségpont címet nyertünk el, 2014-ben újra Ökoiskola lettünk.

2014-ben matematikai jó gyakorlatunkkal „Mentoráló intézmény” címet szereztünk, melyre büszkék vagyunk.

2018-ban elnyertük az Örökös Ökoiskola címet. 2019. év őszén "Boldog Iskola" cím birtokosai lettünk, vállalva az ezzel járó feladatok megvalósítását.

A gimnázium telkén 2019-ben iskolakertet alakítottunk ki, bekapcsolódva az Iskolakert Programba.

A gimnázium 2020-ban három újabb évre megújította az AKKREDITÁLT KIVÁLÓ TEHETSÉGPONT címet és három évre elnyerte az OKTATÁSI HIVATAL BÁZISINTÉZMÉNYE címet.

A 2022/2023. tanévben a gimnázium a kollégiummal közös pályázatot adott be az Oktatási Hivatal Bázisintézménye cím elnyerésére. Az Oktatási Hivatal által kiírt pályázaton a Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központ és a Bíráló Bizottság javaslatai alapján az Oktatási Hivatal köznevelési elnökhelyettese a Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola pályázatát érdemesnek ítélte az „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” cím viselésére.

A cím megtisztelő az intézmény vezetése és pedagógusai számára.

A Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye címet 2016-ban nyertük el, azóta intézményünk részt vállal a pedagógusjelöltek gyakorlati képzésében.

Az általános iskola:

Bezerédj István iskolánk alapítója, a reformmozgalom jeles képviselője.

Szónok, jogász, író, politikus, az első önként adózó nemes volt.

1845-ben a szedresi iskola számára alapítólevelet állít ki. Telket ajándékoz az iskola számára, ennek használata a tanítót illette. Felépült a szedresi iskola.

Innentől kezdve a szedresi emberek gyermekei is művelődhettek.

1996-ban vette fel iskolánk Bezerédj István nevét, a névadó iránti tiszteletből.

Intézményünk neve 12 éven át Bezerédj István Általános Iskola és Óvoda volt.

2008.augusztus 4-től a szekszárdi I. Béla Gimnázium tagintézménye vagyunk. Nevünk: Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolája.

Osztályaink viszonylag kis létszámúak, a hangulat családias.

Van egy jól felszerelt könyvtárunk, informatikai termünk, nyelvi laborunk. Sok szakkör, sportkör működik iskolánkban.

Minden évben, névadónk, Bezerédj István születésnapján színes programokat szervezünk: vetélkedőket, sportversenyeket, koncerteket, kézműves foglalkozásokat.

Szeretnénk hűek maradni Bezerédj István örökségéhez, ezért szívvel-lélekkel végezzük oktató-nevelő munkánkat.

Nevelési filozófiánk:

Iskolánk több, mint 150 éves múltat tekint vissza. Még ma is szem előtt tartjuk azokat a gondolatokat, melyeket Bezerédj István hagyott ránk örökségül:

„...egyesüljünk..., hogy végrehajthassuk

a legfelségesebb, legszentebb isteni feladatot, hogy a népet nevelhessük!”

(Bezerédj István)

Tanulóinknak olyan alapvető ismereteket nyújtunk, amellyel a képességeik, készségeik alkalmassá teszik Őket az egész életen át tartó tanulásra.

Szeretnénk olyan tanulókat nevelni, akik szeretik és védik a természetet, megbízhatóak, gyakorlatiasak, kreatívak, kudarctűrők, kitartóak és elfogadják a másságot.

A szülőket a legfontosabb együttműködő partnerünknek tekintjük.

A közösséghez tartozás érzését erősítjük és a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megőrzését vállaljuk azzal, hogy általános iskolánk aktívan vesz részt a községi megemlékezések, ünnepségek lebonyolításában. Tisztában vagyunk társadalmi felelősségünkkel, a jövő nemzedékét neveljük, ezért minden pedagógustól, munkatárstól elvárjuk, hogy törekedjék a fejlődésre.

A kollégium:

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium Kollégium jogelőd intézményét 1967-ben alapították.

A 2018/2019. tanévtől az éjszakai és a hétvégi ügyeletet a kollégiumi nevelőtanárok látják el.

A 2005/2006. tanévben a Bezerédj István Kereskedelmi Szakközépiskolával együttműködve elindult a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja.

A kollégium a 2008/2009. tanévtől a Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola intézményegységeként, tagintézményeként folytatja, és továbbra is fogadja a vidéki, Szekszárdon tanuló középiskolás diákokat.

Az intézmény együttműködő kapcsolatban áll a város középfokú iskoláival: I. Béla Gimnázium gimnáziumi intézményegységével, Garay János Gimnáziummal, Szekszárdi Szakképzési Centrum intézményeivel, Kolping Katolikus Szakképző Iskolával, Esély Szakképző Iskolával, AM Dunántúli Agrárszakképző Központ Csapó Dániel Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és a Kollégium.

2009/2010. tanévtől az Arany János Kollégiumi Programjában részt vevő 9. előkészítő évfolyam tanulói az I. Béla Gimnáziumban végzik a középiskolára felkészítő évfolyamot.

A kollégiumban bevezetésre került a szociális, életviteli és környezeti és az életpálya-építési kompetenciák fejlesztése.

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola küldetésnyilatkozata

Intézményünk alapfeladataiból következő célja, hogy felhalmozott tapasztalataink felhasználásával, kivívott jó hírűnkre építve a bennünket választó gyermekek, tanulók és szülők igényeinek mind teljesebben megfeleljünk.

Célunk, hogy az I. Béla Gimnázium minden alapfeladatában olyan minőségi tanulást-tanítást támogató tanulási környezet legyen, ahol a tanulók képességei fejlődnek, értékrendjük szilárd, tudásuk hiteles és a boldoguláshoz versenyképes.

Meggyőződésünk, hogy munkánk minősége a pedagógusok, szülők és tanulók között kialakított és gyakorolt folyamatos kommunikáció alapján javítható.

Számunkra a minőség a következőket jelenti:

A tanulókat – képességeikhez igazodó követelményeket támasztva – alkalmazásra képes tudáshoz kívánjuk juttatni, amelyek révén felnőttként is képessé válnak az egész életen át tartó tanulásra.

A kisiskolás kortól az érettségiig a gyermeki, tanulói személyiség egészére irányuló fejlődést segítjük: az általános iskolában és a kollégiumban a differenciálás és befogadás pedagógiai eszközeivel, a gimnáziumban pedig a tartalomba ágyazott képességfejlesztés elvének szem előtt tartásával olyan szilárd ismereteket és készségeket alakítunk ki, amely sikeres érettségi vizsga

után lehetővé teszi a többség számára az egyetemi-főiskolai továbbtanulást, másoknak a kvalifikált szakképesítés megszerzését.

Mindezt családias, az egyéniséget elfogadó légkörben, a közös tevékenységhez éppen szükséges korlátok között, de a diákok erőfeszítésére is számítva és felesleges stressz nélkül kívánjuk elérni. A tantárgyi teljesítmény és a harmonikusan fejlődő személyiség egyaránt fontos értékek számunkra.

Intézményünk gyermek és diákközpontú tevékenységrendszerének egésze a személyiség-fejlesztést, a közösségek erősítését és a közösségi és egyéni tehetséggondozást szolgálja.

Valljuk, hogy az oktatás és nevelés összhangján alapuló pedagógiai folyamat irányítója a pedagógus, aki felelős a rábízott gyerekekért a szülőknek és iskolájának.

Valljuk, hogy a pedagógusi tekintély bizalmon és tudáson alapul.

Tudjuk, hogy az intézmény a pedagógiai műhely jellege mellett munkahely és hivatali feladatokat is ellát.

Valljuk, hogy ennek szervezettsége a partnerek közötti együttműködés zavartalanságát, korrektségét, a folyamatok áttekinthetőségét és nyomon követhetőségét szolgálja.

Vállalt feladataink teljesítését az érdekelt partnerek visszajelzései külső és belső mérések, saját tapasztalataink alapján folyamatosan értékeljük, céljainkat rendszeresen felülvizsgáljuk.

Az intézmény vezetősége, pedagógusai, minden alkalmazottja részt vesz abban a közös munkában, amely a fenti értéktérítő folyamat biztosítója, intézményünk jó hírének megőrzése és gazdagítása.

Az Intézmény státusa, alkalmazott jogszabályok

- Az intézmény neve: **Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola**
Angol megnevezése: I. Bela Grammar School, Student Hostel and Primary School
- Rövid neve: Szekszárdi I. Béla Gimnázium
- OM azonosítója: 036394
- Feladatellátási helyei:
 - Székhelye: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 25-27. (001 feladatellátási hely)
 - Tagintézmények megnevezése, címei:
 - Szekszárdi I. Béla Gimnázium Kollégiuma (002 feladatellátási hely)
ügyvitel címe: 7100 Szekszárd, Kadarka u. 29.
 - Szekszárdi I. Béla Gimnázium Bezerédj István Általános Iskolája (003 feladatellátási hely)
ügyvitel címe: 7056 Szedres, Arany János u. 1.
- Az intézmény típusa: közös igazgatású köznevelési intézmény

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályok előírásait alkalmazzuk:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 419/2024. (XII.23) Korm.rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről.
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
335/2005. (XII. 29.) Korm. Rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
44/2007. (XII. 29.) OKM rendelet a katasztrófák elleni védekezés és a polgári védelem ágazati feladatairól
2011. évi CXII. Törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
1995. évi LXVI. Törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről
1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről

AZ ÖSSZETETT ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA (ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM)

1. Az oktatás-nevelés feltételrendszere

Az iskolában a nevelési-oktatási tevékenység a 2011. évi CXCV. törvényt a nemzeti köznevelésről, a 2020-ban módosított 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, az Oktatási Hivatal honlapján 2020-ban megjelent kerettanterveket, a Kormány többször módosított 100/1997. (IV. 13.) rendeletét (az érettségi vizsgaszabályzatról), a a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletet, az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, házirendet és egyéb belső szabályzatait figyelembe véve készített és jóváhagyott pedagógiai programja (abban helyi tanterve) szerint folyik.

1.1. Személyi feltételek

Iskolánk egyik legnagyobb értéke a felnőttek együttműködő, támogató-ösztönző viszonyulása a tanulókhoz, diákokhoz, nem utolsósorban pedig egymáshoz.

Az alkalmazotti közösségre jellemző, hogy a többség nagy odaadással igyekszik a feladatoknak megfelelni. Ez a tanulási folyamat igényes irányításában, a tanórán kívüli tevékenységben, a versenyekre való felkészítésben, a rendezvények szervezésében és lebonyolításában, valamint sok más, az iskolai élettel összefüggő és a munkaidő kereteibe sokszor nehezen beszorítható tevékenység vállalásában nyilvánul meg.

A tanár presztízse személyiségétől, igényességétől függ elsősorban, de számít az iskolában uralkodó légkör is. Nálunk a munkáját szakértelemmel, lelkiismeretesen és következetesen végző tanárnak tekintélye, becsülete van. Fontosnak tartjuk, hogy az oktató-nevelő munkában a nevelés nagy hangsúllyal jelenjék meg.

A nevelőtestület tagjai rendelkeznek a törvény által előírt, vagy a törvény által még megengedett szakképzettséggel. Tízen szakképzett pedagógusok (ebből öten a gimnáziumban), hárman mesterpedagógusi fokozattal szakértők ill. szaktanácsadók. Hat érettségi elnök van közöttünk.

A pedagógusok elismertsége az utóbbi években szépen gyarapodott. Tantestületünk tagjai az alábbi kitüntetésekkel tudhatják magukénak tehetséggondozó, tartósan magas színvonalon végzett munkájukért: BONIS BONA díj 3 fő; Tarján Rezső Emlékérem az informatika népszerűsítéséért 2 fő; Miniszteri Dicséret Oklevél 2 fő; Szekszárdi Tankerületi Központ Kiváló Pedagógusa 2 fő, ÉRTE-m TE-tted Díj 1 fő, Példaképem a tanárom díj 1 fő, MESTER-M díj 1 fő, MESTER-M oklevél 1 fő, Currie Alapítvány a Tehetséges Gyermekért díj 1 fő, Létay Menyhért díj 1 fő, A magyar kémia oktatásáért díj 1 fő, SZTE-TTIK Kémia Nagykövete 1 fő.

A gimnáziumi helyi tanterv munkaerő-szükséglete és a jelenlegi tanári kar közötti különbség:

Tantárgyi modul oktatására a munkakörre előírt (középiskolai tanári) végzettség és szakképzettség mellett a tantárgyi modulnak megfelelő szakirányú továbbképzésben szerzett szakképzettség, ill. 120 órás akkreditált továbbképzés jogosít. A szükséges szakképzettség megszerzését prioritásként a 2018. szeptemberétől induló 5 éves továbbképzési ciklusban megterveztük:

- Természettudományi tanári szakok
- Ének tanári (folyamatban van)
- Iskolapszichológus
- Tanulási és pályatanácsadói tanár
- Tehetségfejlesztő tanár
- Fejlesztő pedagógus
- Szakmai megújító továbbképzések
- Tanulásmódszertan továbbképzés

- Vezetőképzés
- Magasabb felsőfokú végzettségi szintet biztosító képzési ciklusban szereshető képzési oklevél

A szakértők, a nyelvvizsgáztatók, az érettségi elnökök és az emelt szintű érettségi vizsgáztatásban szerepet vállalók arányát tekintve, tantestület 20 %-a tud képzésünk fejlesztéséhez hasznosítható, frissítő tapasztalatokat behozni a szervezetbe.

A gimnázium 2005 óta emelt szintű érettségi vizsgáztatói helyként működik. Továbbra is ösztönözni kívánjuk a pedagógusok feladatellátását az országos köznevelési feladatok ellátásában (vizsgáztató, vizsgaelnök, szaktanácsadó, szakértő).

Nem pedagógus állományban lévő összetett iskolai alkalmazottak

A jelenlegi feladatok ellátását a gimnáziumban és az általános iskolában egy-egy iskolatitkár és a közös pénzügyi ügyintéző támogatja. A digitális kompetenciák fejlesztését és a digitális kultúra oktatást, vizsgáztatást és az IKT alkalmazását a gimnáziumban rendszergazda szolgáltatás és oktatástechnikus (informatikai asszisztens), a Kovács Győző Természettudományos Diáklabor használatát két laboráns segíti.

Az általános iskolában az alapvető működtetési feladatok - az iskola állagának megóvása, karbantartása, fűtése, tisztántartása, a tornacsarnok esti, hétfégi működtetése - ellátásához a technikai alkalmazotti létszám biztosított. Az általános iskolában az informatikai rendszer karbantartását szolgáltató biztosítja.

A gimnáziumban a működést a fenntartó tankerület technikai alkalmazottak közreműködésével és szolgáltatók bevonásával biztosítja.

1.2. Tárgyi feltételek

Gimnázium

A középiskola tárgyi feltételei az épületadottságokat illetően (két különálló lapos tetős épület, kis tornaterem) közepes szintűek. Két épületünket (A és B egymás mellett) 3000 m² gondozott park veszi körül. A telek északi felén 3700 m²-es sportudvarunkon 1 bitumenes és egy felújításra szoruló salakos pálya található.

Tárgyi feltételeink az épületadottságokat illetően az utóbbi években nagyon szerencsésen megváltoztak.

A gimnáziumban, miután 2019-ben az MVM pályázatán kültéri, nagy „OKOSKOCKÁT” nyertünk, fenntartónk jóvoltából teljesen megújult az udvarunk, térkövezéssel és az udvarba vezető út aszfaltozásával. A B épület vizesblokkjai teljes felújításra estek át.

A Klebelsberg Központ KEHOP-5.2.2-16-2016-00027 „Tolna megyei oktatási intézmények épületenergetikai fejlesztése” pályázati program keretében a fejlesztéssel érintett intézmény a mi gimnáziumunk volt. A székhely gimnázium főépülete külső, épületenergetikai teljes felújítása történt meg a 2021. januártól decemberig, de gyakorlatilag még a digitális munkarend három hónapja alatt lezajlottak a főbb munkálatok. A főépület – a külső szigetelés és a külső nyílászárók cseréjének következtében - teljesen megújult. A lapostetős épület tetejére számos napelem került villamosenergiatermelés céljából.

A gimnáziumban fenntartónk interaktív paneleket (4 db), a zsibongóba, két további tanterembe smart-TV-t, asztali számítógépeket, EFOP-forrásból laptopokat, 5 terembe új tantermi bútort szerzett be.

A tanterem padlózata teljesen megújult, mindenütt, ahol szükséges volt parkettacsiszolás vagy linóleumozás történt. Egyidejűleg a tanterem, és a szükséges helyeken a folyosó festése is megvalósult.

A gimnázium helyiségei:

Helyiség	A épület	B épület	Összesen
„Normál” tanterem	9	3	12
Szaktanterem	3	2	5
Számítógépterem (nyelvi teremként is)	-	2	2
Természettudományos laboratórium	-	1	1
Nagyelőadó	-	1	1
Szertár, szerverterem	4	1	5
Raktár, oktatás-technikai helyiség	1	2	3
Szabadidős helyiség	1	-	1
Tornaterem	1	-	1
Öltözők	2	-	2
Tornaszoba	2	-	2
Zsibongó	1	-	1
Tanári szoba	1	-	1
Iroda	4	-	4
Könyvtár	1	-	1
Olvasóterem	1	-	1
Rádióstúdió	1	-	1

Az A épületben büfé működik.

A pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak megfelelő körülmények között dolgoznak. A szertárak, a szerverterem, a laboratórium egyben tanári munkahelyek is.

Könyvtári állományunk, könyvtárunk, szaktantermeink, számítógéptermeink megfelelnek az alapvető követelményeknek. Szertáraink felszereltsége megfelelő, a legfontosabb oktatási segédeszközök, technikai berendezések, demonstrációs eszközök megvannak, de felújításukat, cseréjüket folyamatosan kell végezni. Modern tanulókísérleti eszközeink a Kovács Győző Természettudományos Diáklaborban rendelkezésre állnak.

Az informatika-oktatás igényeivel összhangban az elmúlt öt évben minden számítógépteremünk gépparkját lecseréltük. A második emeleti zsibongóból először korszerű kommunikációs tanterem, majd tantermet alakítottunk ki. A korábbi Internet-folyosóból kiscsoport foglalkoztatására gyakorlótermet hoztunk létre. Tantermeinkben összesen hét interaktív tábla, két óriás-tablet, géptermeinkben interaktív tábla és hálózati felügyelő szoftver segíti az oktatást.

A pedagógusok munkáját személyes használatukba adott laptop segíti. A széles sávú internet (WIFI) rendelkezésre áll.

Egy normál méretű (szabványos, sportrendezvények lebonyolítására alkalmas) tornateremre nagy szükségünk van.

Az étkezés és vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezése helyben megoldott.

Általános iskola

Az általános iskola tárgyi feltételei közepes - jó szintűek. A két iskolaépületből a főépület és a tornacsarnok kívülről teljesen megújult. A kívül-belül teljes felújításon átesett kisebb iskolaépületet a tanulók 2015. szeptemberétől használják, elsősorban a tanórán kívüli tevékenységhez, egyéb foglalkozásokhoz. A sportpálya teljes felújítása megtörtént. A parkosított iskolaudvaron új játszóhelyek létesültek. Az étkeztetést jól szolgálja a főépületben a főzőkonyha és a hozzá kapcsolódó étkező.

Az általános iskola tárgyi feltételei az utóbbi három évben jelentősen korszerűsödtek: a fejlesztő foglalkozásokhoz, játékos tevékenységekhez szükséges eszközök kicserélődtek ill. választékuk bővült. A sporteszközök rendelkezésre állnak. A technika oktatás feltételeihez az anyagszükséglet és a munkapadok rendelkezésre állnak.

Az informatika oktatáshoz a tanulók számára korszerű géppark és tanulói tabletek állnak rendelkezésre. Öt interaktív tábla támogatja az IKT alkalmazást.

A pedagógusok munkáját személyes használatukba adott laptop segíti.

A széles sávú internet (WIFI) rendelkezésre áll. Az iskolai könyvtár mellett az udvarban a községi könyvtár is a diákok rendelkezésére áll.

A feltételek javításához hozzájárultak a különböző fenntartói pályázatok.

2. Pedagógiai alapelveink és értékeink

Pedagógiai tevékenységünk vezérlő elve a minőségi nevelő-oktató munka, mely a szülők elvárásainak és a tanulók képességeinek megfelelően biztosítja a tanulók továbbhaladását.

A tanulókat – igényes, de teljesíthető követelményeket támasztva – olyan színvonalú tudáshoz ismeretekhez és készségekhez kívánjuk juttatni, amelyek alkalmassá teszik őket a középiskolai, egyetemi, főiskolai vagy más felsőfokú továbbtanulásra.

Mindezt családi légkörben, az éppen szükséges korlátok között, a diákok erőfeszítésére számítva, felesleges stressz nélkül kívánjuk elérni.

A tantárgyi teljesítmény mellett a harmonikusan fejlődő személyiség egyaránt fontos érték számunkra.

Számolunk azzal a ténnyel, hogy az iskolák nincsenek egyedül a személyiséget formáló tényezők között, sőt, szerepük ebben nem is kizárólagos. A család, a közvetlen környezet, a kortárs csoportok, a tömegkommunikáció, az iskolán kívüli képzési formák (különórák, előkészítők, nyelvtanfolyamok, művészeti csoportok, internet stb.) kiegészítői, esetenként konkurensei az iskolai munkának. Ezeket a hatásokat a lehető legjobban fel kell használnunk (ha kell, ellensúlyoznunk) nevelő - oktató munkánkban.

Pedagógiai szemléletünk és gyakorlatunk a gimnáziumban az 1993-as profilváltás óta, az általános iskolában az együttnevelés szemléletének erősödésével fokozatosan érlelődött, mára markánsan körvonalazódik.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában álló, a minőségi nevelő-oktató munkát megvalósító pedagógiai gyakorlatunkban a szülők, a diákok, a tantestület és a fenntartó igényeit és elvárásait figyelembe véve a következő alapelveket tartjuk elsődlegesnek, melyeknek át kell hatniuk az iskolai élet minden területét:

2.1. Gyermekközpontú tevékenységrendszer:

- személyiségfejlesztés,
- közösségek erősítése,
- esélyegyenlőség előmozdítása,
- tehetséggondozás.

Az oktatás és a nevelés összhangján alapuló *pedagógiai folyamat irányítója a tanár, aki felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért a szülőknek, iskolájának, mind pedagógiai módszereit, mind pedig az átadott tudás tartalmát illetően. A tanári tekintély alapja a bizalom, a tudás és a pedagógiai elkötelezettség.*

2.2. Együttműködés a pedagógiai folyamatban résztvevő partnerek között:

- demokratizmus, jogok és kötelességek összhangja,
- kölcsönös megbecsülés és tolerancia,
- szolidaritás,
- az egyén tisztelete, lelkiismereti szabadság,
- egymás testi és lelki egészségének védelme,
- az iskola egészséges és tiszta környezetének fenntartása,
- folyamatos és érdemi kommunikáció,
- az iskola jó hírnevének védelme.

2.3. Értékközvetítés:

- a Nemzeti Alaptanterv szerinti kulcskompetenciák fejlesztésén alapuló, alkalmazható tudás; korszerű, sokoldalú általános műveltség,
- a munka megbecsülése
- a nemzeti és a helyi hagyományok tisztelete,
- az európai és az egyetemes kultúra megbecsülése,
- a globális és helyi problémák iránti érzékenység,
- az egészséges és környezettudatos életvitel igénye.
- az innovációra való igény,
- a kooperációra épülő közösségi magatartás.

Az alapelveknek megfelelően iskolánk értékeinek tartjuk a sokoldalú tanulói támogatást

a teljes személyiség fejlődését eredményező képzést,
közösségi tehetséggondozást,

az esélyegyenlőség előmozdítását,

az infokommunikációs technikák kiemelkedő alkalmazását

a partnerközpontú működést, családiasságot,

a pedagógiai innovációk iránti fogékonyságot

az irántunk megnyilvánuló keresettséget.

3. Nevelő-oktató munkánk céljai és feladatai

Közös célunk, hogy értékeink megőrzésével az eddig kivívott rangunkat, pozíciókat az általános- és középiskolák között megőrizzük, és tovább erősítsük.

Az általános iskolai pedagógiai munka céljai és feladatai:

Esélyegyenlőség/méltányos oktatás: Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns. Iskolánk anyagi, családi háttérétől, származásától, tehetségétől függetlenül egyformán szívesen fogadja körzetének minden gyermekét.

Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (zsibongó) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.

Az általános iskolában az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszában, az alsó tagozatban az iskolába lépő kisgyermekben óvjuk és továbbfejlesztjük a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá tesszük saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Teret adunk a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segítjük természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejlesztjük az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetítjük az elemi ismereteket, szokásokat alakítunk ki.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak. Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (zsibongó) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is.

Ennek megfelelően célunk

- diákjaink **kulcskompetenciáinak** fejlesztése:

- a tanulás kompetenciái;
- kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi);
- digitális kompetenciák;
- matematikai, gondolkodási kompetencia;
- személyes és társas kapcsolati kompetenciák;
- a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái;
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A kulcskompetenciák birtoklása alkalmassá teszi tanulóinkat a változásokhoz való gyors és hatékony alkalmazkodásra, a változások befolyásolására, saját sorsuk

tudatos alakítására. A kulcskompetenciák hozzájárulnak az egész életen át tartó tanuláshoz, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és munkához.

- A részképesség-zavarok csökkentése, a sajátos nevelési igényű tanulók folyamatos egyéni fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók minél kevesebb problémával, nehézséggel történő integrálása.
- Minden tanítványunk számára az esélyegyenlőség biztosítása a tanítási-tanulási folyamatban.
- Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók támogatása.
- Az egészséges személyiségfejlődés biztosítása, a szélsőségesen negatív személyiségjegyek kialakulásának megelőzése.
- Az angol nyelv, német nyelv kötelezően választott oktatása az általános iskola 1. évfolyamától kezdve.
- Valamennyi diákunk felkészítése a tanult idegen nyelven (nyelveken) való általános kommunikációra.
- Az IKT eszközök készség szintű használata a mindennapi tevékenységük során.
- A rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása.
- Tanrendbe iktatott egészség- és életmódnevelés az általános valamennyi évfolyamán.
- A kultúra, a művészet iránti igény felkeltése. Tanulóinkban váljon belső igénnyé az iskolai, települési és nemzeti hagyományok ápolása és őrzése.

A gimnáziumi pedagógiai munka céljai és feladatai:

A Szekszárdi I. Béla Gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka elsődleges célja, hogy diákjainkat felkészítsük az érettségi vizsgára és az azt követő felsőfokú tanulmányokra. Nevelőtestületünk munkájának célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse a nemzeti és az egyetemes kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. Az általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás során fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készítjük fel tanulóinkat arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítjuk a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

Arra törekszünk, hogy olyan fiatalok nevelődjének intézményünkben, akik rendszeres napi tanulással tudatosan dolgoznak az életkorukban elérhető eredmények, célok eléréséért. Ezért a tantervi tartalmakat igyekszünk a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptívan alkalmazni.

Tanáraink tisztában vannak személyiségük sajátosságaival, és alkalmazkodnak a szerepelvárásokhoz. A nevelőtestület tevékenysége során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikál.

A nevelőtestület feladata, hogy tervei készítése során figyelembe vegye az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait; hogy egységes rendszerbe illesztve

tervezze az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, (értékelési) módszereket, eszközöket; hogy figyelemmel kísérje a tanulói célok megvalósítását; a célokhoz vezető úton segítse az előrehaladást (ha szükséges, szülői együttműködéssel), ezért pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenysége; hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; hogy a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbbépítésére, integrálására. Fontosnak tartjuk, hogy tanítványainkat rendszeresen és folyamatosan felkészítsük tanulmányi, művészeti, sportversenyekre, hogy elért eredményeiket elismerjük és segítsük továbbfejlődésüket.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát gimnáziumunk azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a természeti és társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. A fenntarthatóságra neveléssel pedig a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre.

Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A tanulmányokban való előrehaladás mellett olyan fiatalok nevelését tűzzük ki célul, akik jól működő osztályközösségeikkel beilleszkednek a gimnáziumi közösségbe, tevékenyen részt vállalnak a gimnáziumi hagyományok ápolásában.

4. Nevelő-oktató munkánk, pedagógiai tevékenységünk eszközei, eljárásai

Céljaink elérése érdekében a helyi tantervekben meghatározott tartalommal és követelményrendszer szerint végezzük napi tanítási-oktatási feladatainkat és a célokhoz igazodóan formáljuk napi nevelési tevékenységünket.

- Befogadó, a tanulók érdeklődését felkeltő és fenntartó, az egyéni fejlődést biztosító nevelés-oktatás eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmazunk, mindeközben építünk a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre is.
- Pedagógiai munkánkban hangsúlyos a képességeket és a tudást, valamint a tudásszerzéshez szükséges attitűdöt harmonikusan fejlesztő nevelés-oktatás módszereinek alkalmazása, valamint a gyermekek, tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamat.
- Az oktatási követelmények megállapítása és követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik.
- Változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmazunk, melyek során figyelembe vesszük azok várható hatását a tanulók személyiségének fejlődésére. Pedagógiai céljainknak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választunk vagy készítünk, és a tanulóknak személyre szabott értékelést adunk. A tanulók számára adott visszajelzéseink rendszeresek, egyértelműek, tárgyilagosak. Továbbá a nevelési-oktatási folyamatban célzottan a diagnosztikus, a fejlesztő és összegző értékelési formák, valamint a szakterületek, a tantárgyak sajátosságainak és az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési-értékelési módszerek használatára törekszünk. Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait megismertetjük a tanulókkal és a szülőkkel.
- A tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek során egyaránt kiemelt figyelmet szentelünk a fenntarthatóságra nevelésre. Segítjük a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem

fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit. Kihasználjuk saját szakterületeinken, illetve intézményünkben a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.

- Munkakultúránkat nyitott nevelési-oktatási környezet jellemzi: a szülőkkal, a civil szervezetekkel, és a helyi társadalommal kiépített partnerkapcsolataink erősek. A tanulók nevelése-oktatása érdekében, valamint a pedagógiai feladatok megoldásában kezdeményezően együttműködünk pedagógustársainkkal, a munkaközösségekkel, a pedagógiai munkát segítő és a tanulók fejlődését támogató szakemberekkel, a szülőkkal, továbbá a nevelő-oktató munkát segítő munkatársakkal. A vezetés és a tantestület egyaránt elkötelezett a köznevelési intézmények közötti hálózati tanulás folyamatának erősítésében.
- Folyamatos önfejlesztésre, szakmai tudásunk folyamatos megújítására törekszünk. A megszerzett tudás eredményes alkalmazására törekszünk a pedagógiai gyakorlatunkban. Önértékelési rendszert működtetünk, konstruktívan veszünk részt a külső értékelésben.
- Kidolgozott külső-belső szakmai kapcsolati formákkal rendelkezünk.
- Szervezeti kultúránkra, pedagógiai gyakorlatunkra jellemző a team-munka és a pedagógusok közötti, ill. a pedagógusok–diákok közötti aktív együttműködés. Igényeljük a pedagógiai munkával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitottak vagyunk ezek befogadására. Szakmai megbeszéléseket tartunk, az álláspontokat összevetjük: meggyőzőek is tudunk lenni, de meggyőzhetőek is vagyunk pedagógus-szakmai kérdésekben.
- Az IKT eszközöket és módszereket a pedagógiai programban foglaltak szerint alkalmazzuk, használjuk az iskolai adminisztrációs szoftvert.
- Részt veszünk szakmai kooperációkban, problémafelvetéseinkkel, javaslatainkkal kezdeményező szerepet is vállalunk. Jó gyakorlataink másokkal való megosztására törekszünk.

4.1. A kulcskompetenciák fejlesztését célzó pedagógiai gyakorlat folytatása

A pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az aktív tanulásnak, amely a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét (gyakoroltatás, cselekedtetés) hangsúlyozza, továbbá az ismeretszerzésnek, emellett a példák érzelmi hatásának is. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

Napjainkban mind a hazai társadalom, mind az egyén számára rendkívül fontos a változó körülményekhez való alkalmazkodás. Az iskolai nevelés-oktatás szemléletében nem követhető már az a korábbi évtizedeket idéző modell, amikor a tanulási folyamat lezárult az iskolai tanulmányok befejezésével, és a megszerzett végzettség életre szólóan kijelölte az egyén életpályáját. A jövőben az életpálya bármely szakaszában szükségessé válhat annak módosítása, új készségek és kompetenciák elsajátítása. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével, az általános iskolában élménypedagógiai módszerek alkalmazásával.

- Intézményünk pedagógiai tevékenységrendszere az ismeretek és képességek harmonikus fejlődését, az alkalmazásképes tudást és az eredményes tanulást helyezi a középpontba. Az ezt megvalósító helyi tantervek az ismeretszerzés és képességfejlesztés egyensúlyán alapuló nevelést-oktatást, fejlesztést valósítanak meg, a kétszintű érettségi vizsgakövetelményeket és a kerettantervnek megfelelő tartalmakat hatékonyan és eredményesen ötvöző pedagógiai tevékenységet.
- A középiskolai és általános iskolai nevelésben és oktatásban kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy a tudás alapvető tényezőit és összetevőit a tartalomba ágyazott képességfejlesztés

elvénnek a szem előtt tartásával árnyaljuk, szilárdítsuk és mélyítsük. Intézményünkben elsődlegesen fontosnak tartjuk szövegértési és szövegalkotási képességek, anyanyelvi kommunikáció; a matematikai, logikai képességek; az idegen nyelvi kompetenciák, a természettudományos-műszaki kompetenciák, a digitális kompetenciák és az életpálya-építési kompetenciák (kezdeményezőképeség-vállalkozói kompetenciák; esztétikai és művészeti kifejezőképeség) differenciált tudástartalomra épülő fejlesztését. A tudás alkalmazásának képessége, a problémák megoldásában mutatkozó kreativitás a vizsgakövetelményekben megfogalmazódó elvárás a kétszintű érettségin és az általános iskolai illetve a gimnáziumi év végi vizsgák rendszerében. Ezért a munkáját igényesen és eredményesen végző iskolában ennek a szemléletnek kell áthatnia az iskolai hétköznapiakat.

- Iskolának a jövőben eredményesebben kell vállalnia a személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, **szociális és állampolgári kompetenciák** fejlesztését. Az értelmi képességek fejlesztésében a kooperatív és a kompetitív (versenyszerű) módszerek egyaránt eredményesek lehetnek. A szociális kompetenciák kialakítását azonban a kooperatív módszerek jobban szolgálják.

A jövőben az interaktív és reflektív tanulás lehetőségeit kell szorgalmazni, és lehetőség szerint vissza kell szorítani a frontális osztálymunka kizárólagosságára épülő tanári gyakorlatot, az együttműködésen alapuló tanulószervezési eljárások mellett alkalmazva. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulószervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetők és elmélyíthetők a tankönyvek tartalmát.

- A módszertani megújulás mellett a **hatékony, önálló és eredményes tanulás**, a tanulási motiváció növelésére törekszünk a hagyományosan iskolai helyszínen folyó tanulási tevékenységben és annak iskolán kívüli környezetre való kiterjesztésével, ehhez a modern kommunikáció eszközeit mozgósítva.

4.2. Az infokommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása

Ahhoz, hogy a ma diákjai a holnap sikeres felnőttjei legyenek, fontos őket megtanítani tanulni, megtanítani az eszközök megfelelő használatára, az információtechnológia szolgálatukba állítására. Az infokommunikáció meglévő eszközei rugalmas és integrált környezetet biztosítanak ahhoz, hogy fokozzák az iskolai teljesítményeket. A jövőben is tanár és diák személyes kapcsolatára fog épülni a nevelési-oktatási folyamat, de az informatika olyan lehetőségeket kínál, melyeket nem szabad figyelmen kívül hagynunk. Két nagy területre bontottuk az informatikai eszközökkel behálózott iskolai világot:

➤ Diák és tanár közös tanulási-tanítási tevékenysége

A gyermekekkel, a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítjuk ki és valósítjuk meg.

A személyiség egyik legfontosabb összetevője, hogy miként viszonyul környezetéhez. A környezetünkhöz információk útján kapcsolódunk.

Ahhoz, hogy az információkhoz való hozzájutás, ill. azok kezelésének képessége fejlődjen, meg kell tanulnunk a lehető leghatékonyabban kommunikálni környezetünkkel. A modern kommunikáció egyik legfontosabb eszköze ma az informatika. Ha versenyképességünket meg akarjuk őrizni, akkor versenyképes tudás birtokába kell juttatnunk tanítványainkat. Fejlesztenünk kell tehát az informatikai tudást, a digitális kompetenciákat. Az oktatásban hangsúlyos szerepet kell kapniuk azoknak az elemeknek, amelyek ezt a tartalmat közvetítik.

A tanulás szerves részeként kezeljük a számítógépet és az internetet. Ez gyakorlatilag minden tantárgynál lehetőséget biztosít az egyéni tanulási utak bejárásához, az egyénhez szabott követelmények megvalósításához is.

Törekszünk arra, hogy a számítógép legyen a pedagógus és a tanulók közötti kommunikáció egyik eszköze. Ezzel egyúttal irányítani tudjuk az informatikai tudás megszerzését, valamint a megszerzett tudás alkalmazását. A KRÉTA tanulmányi rendszerben a Digitális Kollaborációs Tér használatát szorgalmazzuk. Célunk, hogy ennek használatát általánossá, a mindennapi pedagógiai gyakorlat részévé tegyük.

A tanulói laptopok, interaktív panelek használata mára már szinte minden tantárgynál általánossá vált. A tanórákon nagy gyakorisággal alkalmazunk digitális anyagokat szemléltetés, vázlatkészítés, gyakoroltatás céljából, használjuk a Nemzeti Köznevelési Portál nyújtotta lehetőségeket. Célunk, hogy az általános iskolában a tanórák legalább 25 %-ában, a gimnáziumban pedig a 30 %-ában IKT eszközöket alkalmazzunk. Célunk, hogy a számunkra hozzáférhető digitális tananyagok használata mellett KRÉTA Digitális Kollaborációs Tér (DKT) rendszer alkalmazása is beépüljön a tanulási tevékenységbe.

➤ **Hatékony iskolai digitális kommunikáció és adminisztráció**

A korszerű informatikai eszközök lehetővé teszik, hogy a digitális kommunikációs csatornákat használjunk a partnereinkkel való kapcsolattartásban.

A KRÉTA tanulmányi rendszeren keresztül új kapcsolattartási formákat alakítunk ki. (Tananyagok, feladatok közvetítése; házi feladatok kitűzése, otthoni munkák, stb. beküldése) Törekszünk arra, hogy minden fontos információ digitálisan jelenjen meg először. A gimnáziumban és az általános iskolában hatékonyan alkalmazzuk a KRÉTA tanulmányi rendszer különböző moduljait, mely a kommunikáció újabb csatornáit nyitotta meg szülők és tanulók, valamint a pedagógusok, iskola között.

4.3. A jövőre vonatkozó pedagógiai terveink

Iskolánk a jövőjét egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal rendelkező, és ezt publikálni, valamint átadni képes intézményként képzei el. A sorozatos pedagógiai innovációk eredményeként kialakított tanulásszervezési eljárásokat alkalmazó, az infokommunikációs technológiák alkalmazásában példaértékű, tehetséggondozó programmal dolgozó intézményként, mindezt továbbra is az alapító által rögzített tevékenységi körökben valósítva meg: az alap- és középfokú oktatásban. Továbbra is elsősorban a szedresi, a szekszárdi, a szedres-környéki és a közvetlen városkörnyéki települések, iskolák diákjaira számítunk.

Valljuk, hogy jövőorientált szemléletű, innovatív iskolaként a folyamatos pedagógiai megújulás, környezetünk változásaihoz folyamatosan alkalmazkodó képzési szerkezet jelentheti számunkra a sikeres jövő útját.

5. Nevelő-oktató munkánk területei – cél- és feladatrendszer, eszközök és eljárások

Nevelési-oktatási tevékenységünk célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Nevelési tevékenységünk életszerű: felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segít választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Az iskolai közösség élete, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korruptió elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nevelő-oktató munkánk általános céljaként a kompetens, intelligens, a világra és önmagára pozitívan tekinteni tudó, felelős állampolgárrá nevelést tűzzük ki. Ehhez konkretizáljuk céljainkat, és tevékenységünket úgy végezzük, hogy diákjaink tudása és képességei az iskolánkban töltött évek alatt folyamatosan fejlődjenek, személyiségükben pedig kiteljesedjenek. Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

5.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Összetett iskolánkban az általános iskolai nevelés-oktatás alapvető feladata a kulcskompetenciák megalapozása, majd továbbfejlesztése, hangsúlyt fektetve a pályaeorientációra. A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák.

A Nemzeti Alaptanterv nevelési céljai intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. Összetett iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Megismertetjük a gyermekekkel, a tanulókkal az érintett korosztályra a tantervi, tartalmi szabályozókban meghatározott egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveljük őket.

➤ Célunk az eredményes értelmi nevelés: korszerű, alkalmazható tudás, sokoldalú általános műveltség nyújtása

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi, tanulási képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek

kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra. Feltárjuk és szakszerűen kezeljük a tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket. A tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekintjük, és a megértést elősegítő módon reagálunk rájuk. A tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemezzük, értékelésüket rendszeresen felhasználjuk fejlesztési céljaink, feladataink kijelölésében.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik. Fejlesztés feladatainkat ezen a téren a helyi tanterv tartalmazza.

A tanulás tanítása minden pedagógus feladata. A tanulási technikák, eredményes stratégiák közvetítése elsősorban a kötelező tanórákon kell, hogy megvalósuljon.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- a tanulók a tőlük elvárható szinten teljesítenek az országos méréseken, vizsgákon
- a tanulók legalább 20 %-a vesz részt tanulmányi, művészeti versenyeken, sportversenyeken.

➤ Célunk az erkölcsi érzék fejlesztése, a kötelesség- és felelősségtudat, az önálló gondolkodásra nevelés, harmonikus testi, lelki, szellemi képességek kibontakoztatása

- az önállóság, a kezdeményező- és döntési képesség fejlesztése,
- a munka, az erőfeszítés megbecsülése,
- türelem, megértés, elfogadás fontossága, megtapasztalása
- tisztesség, a korrupció elleni fellépés, mértéktartás
- együttérzés, segítőkészség
- közösségi szolgálat végzése iránti igény kialakítása
- a tanuláshoz való pozitív beállítódás
- a játék személyiségformáló erejének felismertetése és erősítése,

A cél elérését szolgáló feladataink a gimnáziumban:

Értékeorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Követelményeink között a tanulást, a fizikai terhelést és a belső emberi értékeket együttesen hangsúlyozzuk; ösztönözzük diákjainkat a munka, az erőfeszítések, a kiemelkedő teljesítmények megbecsülésére minden területen. Kialakítjuk bennük az állandó önművelődés, a tanórán kívüli ismeretszerzés igényét. Az életkori és egyéni sajátosságokat (a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát) is figyelembe véve, folyamatosan növekvő terhelést tervezünk és valósítunk meg a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon. Segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában. Elősegítjük a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését. Hirdetjük a „mindenki tehetséges valamiben”, a „Te is meg tudod csinálni” elvét. Támogatjuk a tanulók önálló gondolkodását, elismerjük, és a tanítás-tanulási folyamat részévé tesszük kezdeményezéseiket és ötleteiket. A tanórai, valamint a tanórán és iskolán kívüli tevékenységeket (sport, tánc, ének-zene, színjátszás, művészeti alkotás stb.) egyaránt elismerjük, a kiemelkedő teljesítményeket jutalmazzuk.

Munkánkat a gimnáziumban akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- az iskolai stressz mértéke elfogadható, és diákjaink továbbra is családi hangulatúnak tartják iskolájukat,
- eredményesen támogatjuk az 50 óra közösségi szolgálat teljesítését.

A cél elérését szolgáló feladataink az általános iskolában:

- oktató-nevelő munkánk során az egyéni képességek, sajátos nevelési igények figyelembe vétele;
- különös figyelem fordítása a tehetséges, illetve a beilleszkedési- vagy tanulási problémákkal küzdő és a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésére;
- igény ébresztése az egészséges életmód szabályainak megismerésére, betartására, tudásuk folyamatos bővítésére;
- az eredményes tanulási módszerek elsajátításának segítése;
- a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismertetése;
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásra nevelés;
- követendő elődeink és kortársaink munkájának megismertetése;
- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződésé alakítása;
- az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása;
- az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása;
- az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása;
- az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása;
- a tanulók nemzeti nevelése. Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése;
- az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre;
- az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetünk rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása;
- a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Nevelési céljaink megvalósulását az általános iskolában akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak döntő többsége a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás helyi tantervében meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten feleljenek meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.

- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.

➤ Célunk az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- pozitív énkép és helyes önismeret kialakítása,
- felelősségvállalás saját sorsunk alakításáért
- kölcsönös megbecsülésen alapuló emberi kapcsolatok
- a rendszeres testmozgás, a szabadidő értelmes eltöltése igényének kialakítása.

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejeztetésére törekvés. A gyermekek, a tanulók tudatos értékválasztására és saját értékrendjük kialakítására ösztönzés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. A tanuló segítése, hogy képessé váljon érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a gyakorlására, valamint a kölcsönös elfogadásra. Fontos a társ kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek (szociális kompetencia), a kulturált magatartás és a kommunikáció elsajátítása.

A cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységünknek feladata. Alkalmazzuk a korszerű személyiségfejlesztő tréningeket, az ön- és társismereti játékokat (tánc és dráma). Segítjük tanulóinkat az egyéni tanulási utak megtalálásában. Tantárgytól függetlenül kívánjuk fejleszteni tanulóink tanulási, önismereti és életviteli képességeit. Szorgalmazzuk a csoportos színház- és hangverseny-látogatásokat, filmek közös megtekintését. Bekapcsolódunk Szekszárd és Szedres kulturális és sport életébe.

Tevékenyen bekapcsolódunk a "Boldog Iskola" programba, a címmel járó kötelezettségeket és vállalásokat a tanulók szemléletének formálása érdekében megvalósítjuk. A programba bevont gimnáziumi osztályokban osztályfőnöki, illetve más tanórák keretein belül fejlesztjük az alábbi képességeket, készségeket: társas kapcsolatok, énkép, érzelmek kezelése, konfliktuskezelés.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- a pszichés problémával küszködő tanulóink száma nem nő, és hosszabb távon is alacsony marad,
- a konfliktusok száma nem növekszik
- a tanórán kívüli tevékenységekben, programokban a tanulók aktívan, tartósan nem csökkenő létszámban vesznek részt

➤ Célunk a másokért való felelősségvállalásra, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, a csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. Tanulóinkban a szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Célul tűzzük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység kialakulását, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül, **közösségi szolgálat** által ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

A cél elérését szolgáló feladataink a gimnáziumban:

- együttműködési stratégiák gyakorlása és a versenyszellem ébren tartása; a konfliktusok kezelésének megtanítása; önkorlátozásra és toleranciára nevelés; a szolidaritás elmélyítése; a sokféleség, másság elfogadtatása;
- aktív közösségi tevékenység szorgalmazása, melynek során kialakul a közösséghez tartozás és a hazaszeretet érzése
- közösségi szolgálat végzése és annak pedagógiai feldolgozása
- a diákok önszerveződéseinek támogatása, önkormányzati munkájának segítése;
- tudatosítani diákjainknál, hogy hazájuk, Európa és a világ polgárai is egyben; erősíteni kötődésüket iskolájukhoz.

A cél elérése minden tanítási órának és minden tanórán kívüli tevékenységnek feladata. Azt a képességet, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk., leküzdjük az esetlegesen meglévő személyes előítéleteinket és kompromisszumos problémamegoldásra törekszünk, együttműködésen alapuló tanulásszervezési eljárások, kooperatív technikák alkalmazásával fejlesztjük. A tanórákon kiemelten fejlesztjük a vitakultúrát is.

Kiemelt feladatunknak tekintjük az iskolai közösségi szolgálat megszervezését a gimnáziumban.

Ezzel kapcsolatosan kiemelt felelősségünk és feladataink:

a) A főigazgató felelősségei körében gondoskodik a közösségi szolgálat megszervezését koordináló pedagógus megbízásáról, továbbá gondoskodik arról, hogy az intézményben az osztályfőnökök nyilvántartsák és folyamatosan vezessék a tanulók iskolai közösségi szolgálatának végzését a törzslapon, a bizonyítványban és a naplóban.

b) a koordinátor szervezési feladatai:

- éves munkaterv készítése
- helyi lehetőségek feltérképezése
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartás, kapcsolatfelvétel, kapcsolatok ápolása
- az osztályfőnöki munka nyomon követése

c) az osztályfőnök feladata:

- együttműködik az iskolai koordinátorral
- jelentkeztetés, adminisztrálás, dokumentálás, ellenőrzés, igazolás
- a tanulók előzetes felkészítése, motiválása
- fogadó helyek kezdeményezése a tanulói igények alapján
- a tapasztalatok pedagógiai célú feldolgozása
- szülők tájékoztatása.

A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában:

1. a főigazgató kijelöli a program megvalósulásáért felelős koordinátort

2. a helyi lehetőségek feltérképezése, együttműködési szerződések megkötése a jogszabályi feltételeknek megfelelő külső partnerekkel
3. a tanulók és szülők tájékoztatása a választható lehetőségekről, a javasolt ütemezésről
4. a tanulók jelentkeztetése formanyomtatványon
5. a közösségi szolgálat ütemezett teljesítése a jelentkezés alapján, közösségi szolgálati napló vezetése
6. a teljesítés ellenőrzése negyedévente, adminisztrálása a közösségi szolgálati naplóban
7. az éves munka értékelése, tapasztalatok feldolgozása, éves teljesítés rögzítése a tanügyi dokumentumokban
8. az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása.

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium lehetőséget biztosít tanulóinak, hogy az intézményben teljesítse az 50 óra közösségi szolgálat egy részét vagy egészét.

Intézményünkben az alábbi területeken lehet tevékenykedni:

- oktatási (pl. korrepetálás, mentorálás, kortárs-segítés, kutatás),
- közösségi (pl. katonasír gondozása, diák-közeleti tevékenység szervezése, önszerveződés támogatása pedagógiai programhoz illeszkedő tevékenységben, iskolán kívüli „marketing” tevékenység),
- kulturális (pl. tanórán kívüli iskolai közösséget érintő teamek feladataiban segítségnyújtás, szervezés, nagyrendezvények, ünnepségek tevékenységeiben közreműködés), illetve
- környezet- és természetvédelem (pl. közösségi terek rendezése, iskolai terek dekorációja, installáció, parkápolás, növényesítés, madáretetés, akvárium, terrárium, volier-gondozás, festés, szemétygyűjtés, iskolakert-ápolás, környezet-takarítás).

Az intézményben teljesített közösségi szolgálat az intézmény egészében (gimnázium, kollégium, általános iskola) végezhető. Ezek megvalósulása: a választott tevékenységhez a tanulóknak gimnáziumi tanár-kollégiumi nevelőtanár mentort kell találniuk, aki nyomon követi és igazolja a teljesített közösségi szolgálati tevékenységet és időtartamot.

➤ Célunk a tudatos életpálya-tervezés kialakítása, fejlesztése

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, az életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségek megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Felkészítés az egyéni képességek, pályaaalkalmasság felmérésére és elfogadására, a jövőbeli felelősségvállalásra. A segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

A kezdeményezőképeség segíti az egyént a mindennapi életben abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Az ehhez szükséges képességek fejlesztése iskolánk kiemelt feladata.

Fontosnak tartjuk a pályatervezési és életvezetési kompetenciák fejlesztését, melynek fő területeit az önismeret, az öngondoskodás, a munkaerőpiac által elvárt személyes és társas készségek fejlesztésében látjuk. A diákok hiteles énképe lehet csak a megfelelő alapja annak, hogy széleskörű pályaismeret és munkaerő-piaci tájékozódás mellett a pályaválasztásukkal illetően helyes

döntéseket hozzanak, képesek legyenek az életpálya-építésüket tervezni. Az osztályfőnöki órákon előnyben részesítjük A Bázisiskolai Program a TÁMOP 3.3.12-12-2013-0001. sz. „Ifjúság.hu a sikeres nemzedékért – Átfogó ifjúsági szolgáltatásfejlesztés a köznevelésben tanuló diákok esélyegyenlőségének növelése érdekében” című projekt által kidolgozott foglalkozásterveket, megismert gyakorlatokat.

A tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és -vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés készségeinek fejlesztése a tanulóközpontú pedagógiai eljárások eszközrendszerével - hagyományos eljárások mellett az újszerű oktatásszervezési eljárások bevezetésével - iskolai környezetben is eredményesen oldható meg, ezért az általános iskolában és a gimnáziumban a tanulóközpontú módszerek alkalmazását preferáljuk. A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonjuk őket a nevelés-oktatás és a tanulás-tanítás tervezésébe.

Hangsúlyt fektetünk arra, hogy a oktatásban határozottabban kerüljenek elő a természettudományos megközelítések/témák, a tanulók minél jobban megszeressék a természettudományos problémák megoldását, hogy minél inkább népszerűek legyenek számukra a mérnöki, természettudományos, informatikai életpályák.

A cél elérését szolgáló feladataink a gimnáziumban:

- a képességek, vágyak, vonzalmak, lehetőségek folyamatos összehangolása a tanulóknál a sikeres életpálya megvalósítása érdekében.
- a pályamódosítások lehetőségének, illetve szükségszerűségének tudatosítása a 21. század társadalmában; a mobilitásra, az önmenedzselésre, a bizonytalanság kezelésének képességére nevelés,
- szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése,
- a munka világában, ezen belül a hazai, valamint az európai uniós munkaerőpiacon, valamint a továbbtanulási lehetőségekben való tájékozódás képességének kialakítása.
- pályaaorientáció és az MTMI (matematika, természettudomány, műszaki, informatikai) kompetenciákra épülő szakmák megismertetése

A sikeres pályaaorientáció – a szaktanárokkal történő folyamatos konzultációval – elsősorban osztályfőnöki feladat, amelyet pályaválasztási felelőssünk és iskolai szervezésű programok is segítenek. Pályaválasztási tájékoztatókat, fórumokat tartunk tanítványainknak és szüleiknek, elküldjük diákjainkat az egyetemi-főiskolai nyílt napokra, fogadjuk a felsőoktatási intézmények képviselőit. Korábban végzett diákjainkat élménybeszámolóra hívjuk. Kapcsolatot tartunk a Megyei Munkaügyi Központtal. A társadalom-ismeret tantárgy/osztályfőnöki órák keretében – meghívott előadókkal – aktuális jogi, gazdasági (pl. vállalkozási) ismeretek megszerzését segítjük elő (a szakképzés révén a gazdasági szférához fűződő kapcsolatainkat kihasználjuk).

Minden jogosult tanulónkat bevonjuk az Útravaló Ösztöndíjprogramba.

Az Arany János Kollégiumi Program felsőbb-éves, gimnáziumi tanulóinak, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók előrehaladását, érdeklődésük kiforrását fokozottan figyelemmel kísérjük, a vállalkozói kompetenciákat, kezdeményezőképeséget fejlesztő tréningekbe bevonódásukat szorgalmazzuk.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- az egyéni képességek és a továbbtanulási szándékok egymással harmonizálnak,
- tanulóink a felsőfokú intézményekben is megállják helyüket,
- tanulóink rendszeresebb pályakövetését megvalósítjuk.

A cél elérését szolgáló feladataink az általános iskolában:

Ahhoz, hogy a diák jól válasszon pályát, ismernie kell önmagát, a képességeit. A helyes **önismeret** kialakításában az iskolának fontos szerepe van, de legalább ilyen fontos az is, hogy **segítse a tanulóit a pályaválasztásban**.

Mindezek érdekében kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink pályaorientációjára, a sikeres pályaválasztás elősegítésére. Arra törekszünk, hogy iskoláinkban végzetek többsége megállja helyét a választott iskolákban. Célunk, hogy a szülővel, közösen megtaláljuk azt az utat, amely megfelel egyéni képességeinek, érdeklődésének és tudásának.

A sikeres pályaválasztás érdekében több iskolai „fórumon”, az iskola pedagógusainak bevonásával rendezünk és kezdeményezünk beszélgetést a diákokkal és szüleikkel a továbbtanulás általános és az egyénre szabott kérdéseiről (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet, diákönkormányzat). Az iskola hirdető fórumain tájékoztatjuk a diákokat a továbbtanulás kérdéseiről (faliújság, honlap,). A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 pályázat fenntartása során pályaorientációs foglalkozások keretében internetes szolgáltatást veszünk igénybe. A pályaorientációs foglalkozások az osztályfőnöki órák keretében valósulnak meg 7. és 8. osztályokban, azokban a tantermekben ahol interaktív tábla áll rendelkezésre. Ezeket a foglalkozásokat az osztályfőnökök a fent említett két évfolyamon beépítik az osztályfőnöki munkatervbe. A tanulók továbbtanulási esélyeinek növelése az internetes anyagok felhasználásával és az internetes keresés lehetőségeinek bemutatásával történik. A hátrányos helyzetű tanulók társadalmi beilleszkedését elősegíti a sikeres pályaválasztás, melynek részlete az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló pályaorientációs foglalkozás. A természettudományos tantárgyak kiemelt népszerűsítését már ötödik osztálytól megkezdjük, hogy a gyerekek a legfogékonyabb életkorban megszeressék a matematikai, informatikai és természettudományos problémák megoldását, így később motiváltabbak és sikeresebbek lesznek e tárgyak eredményes tanulására, mely növeli az MTMI életpályák vonzerejét.

Az intézmény színteret nyújt arra, hogy más intézmények (fogadó iskolák) bemutatkozhasanak diákjaink és szüleik előtt, és ismertethessék továbbtanulási kínálataikat. Ezen túl szervezett, vagy önszerveződő csoportok formájában lehetőséget biztosítunk a pályaválasztás előtt álló tanulóinknak arra, hogy **más intézmény nyílt napjait**, szakmai kiállításait felkeresve információkat gyűjtsenek a választásukhoz. A pályaorientációs és tanácsadási tevékenységek megerősítése megkönnyíti a tanulók pályaválasztását, a különböző iskolafokok közötti, illetve az oktatásból a munka világába való átmeneteket.

➤ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a közösségfejlesztéssel kapcsolatos, következő fejezetben részletezzük.

➤ Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárásaink.

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetésmentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete.

Az ezzel kapcsolatos feladatokat, a hagyományok ápolásának fontosságát a közösségfejlesztéssel kapcsolatos, következő fejezetben részletezzük.

➤ Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső készítetés kialakítása.

A tanulók ismerjék meg és értsék meg, hogy milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Az ehhez kapcsolható pedagógiai feladatok megvalósítása tantárgyanként, tevékenységenként változó, de minden pedagógus feladata, hogy ösztönözze a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az info-kommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulás folyamatában.

A mozgóképkultúra és médiaismeret, a művészetek (közép-és emelt szintű képzés), valamint az informatika (közép-és emelt szint) tárgyak kiemelt szerepet kapnak a médiatudatosságra nevelésben.

➤ Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Ezzel kapcsolatos feladatainkat, a megvalósítás gyakorlatát helyi tantervünk tartalmazza.

➤ Célunk a fenntarthatóságra, a környezettudatos magatartásra nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon a tanulók igényévé a

természet és szűkebb környezetük megóvása. Ismerjék meg a hosszú távon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésére, gyarapítására, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

Célunk, hogy tanulóink ismerjék és becsüljék kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Tanulóinkat megtanítjuk arra, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Törekednünk kell arra, hogy a tanulók tevékenyen kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Tevékenyen bekapcsolódunk az ÖKOISKOLAI programba, a címmel járó kötelezettségeket és vállalásokat a tanulók szemléletének formálása érdekében megvalósítjuk. Lehetővé tesszük a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik. Segítjük tanulóinkat, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

E célok megvalósításával kapcsolatos feladatokat a környezeti nevelési programban rögzítettük.

➤ Célunk a testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal koherensen jelenik meg, a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre épül, és magában foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Célunk a tanulók ösztönözése arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiváljuk és segítjük a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

E célok megvalósításával kapcsolatos feladatokat az egészségnevelési programban rögzítettük.

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük a lélek egészségét szolgáló tevékenységi formákat a "boldogságórák" keretein belül. Vállaljuk havi egy boldogságóra megtartását a "Boldog Iskola" programba bevont gimnáziumi osztályok osztályfőnöki, illetve más tanórák keretein belül a következő témákkal: boldogságfokozó háló; optimizmus gyakorlása; kapcsolatok ápolása; boldogító jócselekedetek; célok kitűzése és elérése; megküzdési stratégiák; apró örömek élvezete; megbocsátás; testmozgás; fenntartható boldogság.

Célunk a program megvalósításával, hogy növeljük a tanulók önbecsülését, céltudatosságát, stressztűrő és problémamegoldó képességét, toleranciáját, empátiáját; csökkentsük a tanulói szorongást, ezáltal kiegyensúlyozottabbá válhatnak. Az órákon a tanulók különböző problémamegoldó és boldogságfokozó technikákat sajátítanak el, melyeket felnőttként is tudnak majd alkalmazni.

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- A nevelés és az oktatás egységben történő kezelése. A nevelés-oktatás folyamatában a gyermekek, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordítunk.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésükben kell szemlélni.
- A tanulói személyiség(ek) sajátosságainak megfelelő módszerekkel, sokoldalú feltárása. Tiszteletben tartjuk a gyermekek, a tanulók személyiségét, tudatosan keressük a bennük rejlő értékeket, a gyermekekhez, a tanulókhoz felelősen és elfogadóan viszonyulunk.
- A tanuló teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakozására kell törekedni. Tudatosan teremtünk olyan pedagógiai helyzeteket, valamint alkalmazunk a gyermekek, a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket, amelyek segítik a gyermekek, a tanulók komplex személyiségfejlődését. Felismerjük a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődési – és az esetleg jelentkező tanulási – nehézségeit, és hatékony segítséget nyújtunk nekik, vagy szükség esetén segítséget kérünk más szakembertől.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételre. Az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosítunk.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató feladatokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során csoportos tanítás esetén is figyelni kell az egyéni célokra és szükségletekre, a tanulók egyéni képességeinek figyelembevételére, az egyéni igényeknek megfelelő stratégiák alkalmazására, továbbá a tanulócsoporthoz sajátosságaira. Az együttnevelés keretei között is módot találunk a gyermekek, a tanulók esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet is magában foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást, fejlesztik a tanulók önismeretét, gondolkodási képességét, együttműködési készségét, fejlesztik kitartásukat és a sikerért tett erőfeszítéseik tartósságát, valamint hozzájárulnak életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

5.2. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

- Célunk, hogy diákjaink a különböző közösségek normáihoz igazodó, a közösségeikre büszke, azokhoz ragaszkodó, másokért is felelősséget vállaló, önálló véleményalkotásra képes, sikeres felnőtté váljanak.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

- Az önkormányzás képességének kialakítása:

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, délutáni szabadidős foglalkozások, sportkör, tehetséggondozó műhelyek, projektek....), valamint az aktív diák-önkormányzati munka.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében
- Pedagógiai tevékenységünkben a nevelt, oktatott gyermekek, tanulók életkorából következő fejlődés-lélektani jellemzőik ismerete tükröződik.

A tanulói közösségek irányításánál a pedagógusok alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.
- A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:
 - tanítványaink egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre nevelése
 - az eltérő társadalmi háttérű tanulói sajátosságok figyelembe vétele
 - a nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése
 - együttműködést támogató, motiváló módszerek alkalmazása
 - a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzetek teremtése
 - biztonságérzet, elfogadó légkör kialakítása – nyugodt és biztonságos nevelési, tanulási környezetet megteremtése
 - konfliktus-megelőzés közös szabályrendszer kialakításával, szakszerű és eredményes alkalmazásával, ha szükséges, a
 - konfliktusok időben való felismerése és szakszerű és eredményes kezelése
 - a tanulók közötti véleménycsere ösztönzése, kommunikációs képességeik és érvelési kultúrájuk fejlesztése
 - a gyermekek, a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságok figyelembe vétele és értékként történő közvetítése
 - a gimnáziumban e-learning rendszer alkalmazásával online közösség létrehozása
- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé-tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).
- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Hagyományőrző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését
- tudatos közösségfejlesztéssel, sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez. A gyermek- és tanulócsoportok fejlesztését tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, sajátosságaikra alapozzuk.

- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok stb.)

A közösségi magatartásra nevelés hatékony eszközei az összetett iskolában évente lebonyolított projektek. Az általános iskola tanévente egy, a gimnázium két, legalább három hetet felölelő projektet valósít meg, melyek közül az egyik a tanulói közösségi tevékenység, a „közügy”-ekben való aktív szerepvállalást mintaként közvetítő szervezési projekt. Tanévente egy-egy témahét segíti a közösségi működésre nevelést.

A közösségi élet rendezvényeit a diákokkal közösen szervezzük meg (szöcsketábor, tanévnnyitó, diáknapi, diákközgyűlés, Béla-napok, szalagtűző, ballagás, tanévzáró).

Az osztálykirándulásokat a közösségi kohézió megteremtése fontos terepének tekintjük.

Az osztályon belüli kohézió, illetve az önálló felelősségtudat kialakítása érdekében ÖKOISKOLA lévén a lehetőségek figyelembe vétele mellett törekszünk arra, hogy a mindenkori 9. évfolyamos tanulók erdei iskolában töltsék az osztálykirándulást, amely az együttes tevékenységre alapozva biztosítja a szociális tanulás lehetőségét, a személyiség- és közösségfejlesztést.

Az iskola közösségéhez tartozást erősíti az énekkar, az iskolarádió, a diákújság, a diákszínpad, az iskolai sportkör, valamint az iskolai hagyományok rendszere. Az iskolai életben kialakuló konfliktusokat közösen oldjuk meg. Rendezvényeinkre külső előadókat, vendégeket hívunk, de saját értékeinket is megmutatjuk. Keressük a lehetőséget más közösségekkel való kapcsolatfelvételre, gyarapítjuk a külföldi kapcsolatainkat. Szorgalmazzuk a város középiskolái közötti együttműködést.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- egészséges szellemű, egymással versengő – de nem rivalizáló – osztályközösségek jönnek létre,
- folyamatosan erősödik az I. Bélás öntudat,
- a DÖK képes önállóan megszervezni programokat a diákok számára, a résztvevők kölcsönös megelégedésére.

A cél elérését szolgáló feladataink az általános iskolában:

- a tanulók személyiségének tiszteletben tartása, szeretetteljes emberi kapcsolat kiépítése velük;
- bevonásuk saját iskolai életük megszervezésébe;
- a velük szemben támasztott követelmények megismertetése;
- az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak megismertetése és betartatása;
- Felelősségtudatra, a másság elfogadására, a konfliktusok békés eszközökkel való megoldására, mások megértésére, egymás jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartására, nyitottságra nevelés.
- az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése;
- a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig;

- a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják;
- a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek;
- a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.
- A felnőtté válást, a közösségbe való beilleszkedést jobban elősegítheti az SNI-s tanulóknak a többi tanulóval együtt történő integrált oktatása.

Az iskolai hagyományok a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén intézményünk tényleges diákpolgárává válnak, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését.

➤ **Tanévenként ismétlődő rendezvényeink a gimnáziumban**

- **Tanévnyitó, diáknap, szalagtűző, ballagás, tanévzáró, projekt, témahét**
 - Tanévnyitó ünnepélyünkön emléklapot adunk át iskolánk újdonsült diákjainak.
 - A diáknapot a DÖK szervezi meg.
 - A ballagás előtti napokban a végzősök megkoszorúzzák névadónk Béla téri szobrát.
 - Ballagási ünnepségünknek 1995 óta része az *I. Béla Emlékplakett* átadása.
 - A plakett felirata: *DIÁKOKÉRT, ISKOLÁNKÉRT, EGYMÁSÉRT* Kaphatják: az iskola tanára, dolgozója, diákja, valamint olyan személy, aki az intézmény munkáját kiemelkedően segíti, illetve az iskola minden öregdiákja, aki a társadalmi élet bármely területén közmegebecsülésnek örvend és az iskolához szorosan kötődik.
 - Tanévzáró ünnepélyünkön jutalmazzuk meg a tanulásban, a közösségi tevékenységben, sportban, kulturális területen élen járó diákjainkat.
 - Tanévente a tanulókkal közösen egy (három hetet meghaladó) pedagógiai projektet és egy témahetet szervezünk
- **Béla Napok**

Minden év decemberének első hetében rendezvénysorozattal emlékezünk meg névadónkról, I. Béla Árpád-házi királyról.

Állandó programok a héten:

művészeti bemutató,
megyei angol verseny, környezetvédelmi verseny
művészeti, tudományos előadások, projektek bemutatása (TEHETSÉGNAP)
I. Béla Kosárlabda Torna

- **Neumann Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny Kovács Győző szellemében (szervezési projekt, röviden: Neumann Verseny)**

Az informatikai versenyképesség megőrzésének, a tehetséggondozásnak, iskolánk közéleti szerepvállalásának szép példája a verseny évenkénti megrendezése. melyről a tehetséggondozó programban az 5.3.2 pontban részletesen beszámolunk és a helyi tantervben -mint szervezési projektünk megvalósítása – még szólunk.

- **Megemlékezések**

Megemlékezés az aradi vértanúk napjáról

Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról

Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról

Magyar Kultúra Napja

A diktatúrák áldozatainak emléknapja

Megemlékezés az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról

A holokauszt áldozatainak emléknapja

Nemzeti Összetartozás Napja

A megemlékezések formáját az éves munkaterv határozza meg.

- **Beiskolázási napok**

Október-november hónapokban összehangolt rendezvény-sorozattal mutatkozunk be az irántunk érdeklődő tanulóknak és szüleiknek. Ennek keretében részt veszünk a megyei pályaválasztási bemutatón; tájékoztatót tartunk iskolánkban pedagógiai programunkról és aktuális kínálatunkról; nyílt napokon lehetőséget nyújtunk a nyolcadikos tanulóknak tanítási órák látogatására; meghívás esetén az általános iskolák által szervezett szülői fórumokon részt veszünk.

- **A kilencedik osztályosok programjai**

Augusztus végén „szöcsketábor” (önköltséges, ill. pályázati, alapítványi támogatással)
Ősszel „szöcskesimogató”

Ismerkedés történelmi egyházaink templomaival

- **Osztálykirándulások**

A tanulmányi kirándulásoknak két pedagógiai funkciója is van: egyrészt a közösségi összekovácsolás színtere kell, hogy legyen, másfelől az ország kulturális, természeti értékeinek a megismerése a cél.

A kirándulások szervezése kialakult hagyományaink szerint történik. A tanév helyi rendjét úgy határozzuk meg, hogy a teljes egészében önköltséges kirándulások szervezésére mód nyíljon. Erre szervezett módon évfolyamonként a továbbiakban is lehetőséget biztosítunk, de önköltséges volta miatt a tanulmányi kirándulás nem része pedagógiai programunknak, mert az ehhez szükséges finanszírozási feltételeket költségvetési forrásból nem tudjuk biztosítani. A tanulmányi kirándulás tehát iskolánkban nem kötelező program. Amennyiben a kirándulást tanítási napokon bonyolítjuk le, az azon részt nem vevő tanulók számára biztosítjuk a szervezett iskolai foglalkozásokat. Aki nem vesz részt az osztálykiránduláson – így ennek tanulmányi programrészén sem – az a kirándulás ideje alatt kötelező tantárgyi tanórákon vesz részt, illetve az internet segítségével olyan előzetesen, az osztályfőnök által kiadott feladatot old meg, mellyel megismeri azokat a nemzeti, kulturális értékeket, melyeket személyesen nem látogat meg. Erről a kirándulást követő héten dolgozatot ad be.

A kirándulást a szorgalmi időben két naposra tervezzük, és a 9-10-11. évfolyamon engedélyezzük. A tanév helyi rendjében (az éves munkatervben) határozzuk meg, hogy a két napból pontosan hány nap a tanulmányi kirándulás napja, tehát, hogy tanítási napnak minősül-e. A tanulmányi kirándulás napján az osztályfőnöknek minimum három órát úgy kell megszerveznie, hogy az egy vagy több tantárgy tananyagához szorosabban kapcsolódják. Ez az iskolai helyszínen feldolgozott tananyagot mélyíti, gazdagítja, életszerűvé teszi. Olyan tartalmat közvetít, melyhez követelmények nem kapcsolódnak, de hosszú távon ezek is a személyiség építőköveivé válnak. Mivel az iskolai tananyag feldolgozásához kapcsolódó intézményen kívüli tevékenységet az oktatási intézmény költségvetésének terhére lehet megszervezni, a tanulmányi kiránduláson való részvételre tanulóinkat nem kötelezzük, ezen a téren kollektív tanulói, szülői döntés nem hozható.

A szülői szervezetnek és az iskolai diákönkormányzatnak biztosítjuk azt a jogot, hogy meghatározza azt a legmagasabb összeget, amelyet az intézményünk által szervezett nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó osztálykirándulás megvalósításánál nem lehet túllépni.

- **Sport- és természetvédelmi programok**

A sport-, ill. természetvédelmi programokat rendszerint délután és hétvégén szervezzük, pályázati- alapítványi forrásból vagy térítéses szolgáltatásként.

➤ **Hagyományörző közösségi tevékenységek az általános iskolában**

- Tanévnnyitó ünnepélyünkön emléklapot adunk át iskolánk újdonsült diákjainak.
- Intézményünk a községalapító Bezerédj István nevét viseli. Fontos feladat névadónk emlékének ápolása.
- Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés okt.28-án a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai szintű rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:
 - Bezerédj István születése
 - október 6-án az Aradi vértanúk
 - 1956. okt.23.
 - 1848. márc.15. évfordulóján
 - idősek napján
 - karácsonykor, anyák napján, a 8.osztályosok
 - ballagásakor.
- Az iskolagaléria ad bemutatkozási lehetőséget művészek kiállításainak.
- Tanév végén kulturális bemutatót tartunk.
- Tanulóink munkáiból rajzkiállítást rendezünk évente.
- Minden évben megrendezzük az iskolai vers-, prózamondó és helyesírási versenyeket, ezzel is ápolni kívánjuk a magyar nyelv tisztelétét, szeretetét.
- Az iskolai élet eseményeiről évkönyvet vezetünk.
- Az aktuális tudósításokat, fotókat, riportokat a megyei napilapban is közzéteesszük.

- Jó gyakorlat: A TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 pályázat fenntartása során az adaptált Jó gyakorlatot – Kavalkád Multikulturális Fesztivál - tanévente a pályázat fenntartási időszakában megvalósítjuk. A program megvalósítását tanítás nélküli munkanapra tervezzük be, melynek keretében a szülőkkkel együttműködve a világ egy adott országának, tájának kulturális sajátosságaival ismertetjük meg a tanulóinkat. Az idegen kultúrákra nyitott ablakon át tanulóink a következő területeken fejlődhetnek: másság elfogadása, szociális kompetenciák, együttműködés a kulturális értékek megőrzése érdekében, ezen túlmenően a hátrányos helyzetű tanulók lehetőséget kapnak önálló tájékozódásra, véleményformálásra, a kulturális és társadalmi jelenségek megismerésére.

➤ **Nemzetközi kapcsolataink**

ERASMUS+ program

Évről évre igyekszünk lehetőséget biztosítani diákjainknak arra, hogy célnyelvi országban gyakorolják megszerzett nyelvtudásukat. A külföldi kapcsolatok az ERASMUS+ programokba történő bekapcsolódás révén valósulnak meg. Ennek során EU-s és EU-n kívüli cserelátogatásokra kerül sor. E programok társalgási nyelve rendszerint az angol nyelv.

Az utazásokra, programokra a diákok a modern infokommunikációs technika minden lehetőségét felhasználva készülnek fel és számolnak be tapasztalataikról. Ezáltal nemcsak nyelvi, hanem informatikai és kulturális ismereteik is bővültek.

A nemzetközi oktatási projektformákban való részvétel pedagógiai előnyeit – összhangban alapelveinkkel – a következőkben látjuk:

- A tanulók Internet-felhasználása célirányossá, tudatossá, motiváltabbá tehető általa.
- A személyes kapcsolatteremtés élménye nagyban hozzájárul diákjaink világképének és tárgyi tudásának gazdagodásához, a másság megismeréséhez és elfogadásához, vagyis a tolerancia természetessé válásához.
- A projektmunkában való részvétel minden esetben kreatív, alkotó jellegű munkát jelent, ami a különböző tanórákon megszerzett elméleti tudásanyag gyakorlati felhasználását és egyfajta szintézisét követeli meg.
- A komplex jellegű projektmunkák elkészítése során a diákok megtapasztalják a munkamegosztás, az együttműködés és az egyéni felelősség jelentőségét a közös alkotó folyamatban.
- A munka során fejlődik idegen nyelvi szóbeli és írásbeli önkifejezési készségük, gazdagodik szókincsük.

HATÁRTALANUL! program

A Határtalanul! programban való részvételünk célja, hogy a határon túli magyar-magyar iskolai és diák kapcsolatainkat tovább bővítsük, építsük, a tanulók és pedagógusok személyes kapcsolatait kialakítsuk, elmélyítsük. A projektben szerveződő tevékenységekkel erősítjük a nemzeti összetartozás érzését. A program keretében intézményünk tanulói az állam

támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külföldi magyarságról.

A program megvalósítása során

- a munkatervben tervezettek szerint „Nemzeti összetartozás- Határtalanul” témanapot szervezünk.
- az együttműködés során szerzett ismereteket/ezek meglétének szintjét értékeljük, a tanulmányokba beszámítjuk oly módon, hogy a diákok (diák által dokumentált) előrehaladását valamely, a programhoz kapcsolt tevékenység során a témának leginkább megfelelő tantárgyból értékeljük.

➤ **Iskolai egyenruha**

Ünnepi viselet a gimnáziumban:

Lányoknak: sötét szoknya vagy nadrág, matrózból, gimnáziumi embléma (ünnepi öltözködhöz illő cipő)

Fiúknak: sötét szövetnadrág, fehér ing, gimnáziumi embléma (ünnepi öltözködhöz illő cipő)

Ünnepi viselet az általános iskolában: sötét alj, fehér felső

5.3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

5.3.1. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek az általános iskolában

Hisszük, hogy minden gyermek rendelkezik olyan képességgel, ami eltér az átlagtól, minden gyermek tehetséges valamiben, csak meg kell azt találni. Annak érdekében, hogy **a tudásalapú társadalmat** a jövőben is meg tudjuk valósítani, iskolánkban kiemelt feladata van a tehetséggondozás területén.

Az iskola **feladata** minden gyermekben, diákban az értéket, a tehetséget felfedezni, kibontakoztatni. Fontos feladatunk továbbá az, hogy **önálló ismeretszerzésre**, az állandó **önművelés igényének** kompetenciájának fejlesztésére neveljük diákjainkat.

Intézményünkben a **tehetséggondozás** alapvetően **két szinten** jelenik meg:

- ✓ **tanórán végzett tevékenység**
- ✓ **tanórán kívüli tehetséggondozás**

A) A tehetséggondozással kapcsolatos tevékenységünk a tanórán keretében

- az órakeret terhére törekszünk biztosítani a **csoportbontásokat**.
- az egyéni képességekhez igazodó, **differenciált tanórai foglalkozások**, újtanulás szervezési eljárások, módszerek, kooperatív tanulás, projekt módszer alkalmazása
- a differenciált tanórai munka keretében felkészítjük a tehetséges diákokat **és tanulmányi versenyekre**
- a tanórákon lehetőséget biztosítunk a gyorsabban haladó, tehetséges diákoknak arra, hogy **kiegészítő feladatokat** oldjanak meg, **kutatómunkát** végezzenek, **kisbeszámolót** készítsenek, és azt bemutassák társaiknak
- **IKT eszközt** vonunk be a tanórai munkába, törekszünk a számítógéppel támogatott oktatás elterjesztésére, sőt szorgalmazzuk, hogy minél több diák használja ezeket az eszközöket az önálló tanulásában is

B) A tehetséggondozással kapcsolatos tevékenységünk a tanórán kívül

A tanórán kívüli-, a szabadidőben végzett tevékenységekkel olyan diákok képességfejlesztését is segíthetjük, akik a tanórán kevesebb sikerrel – esetleg gyakori kudarcélménnyel – veszik az akadályokat. Ezzel párhuzamosan a tanórán kívüli tevékenységek olyan kiemelkedő képességekre, esetleg kiemelkedő tehetségekre irányíthatják a figyelmünket, melyeket tanórai keretek között nem biztos, hogy felfedezünk. A tanórán kívüli tevékenységek során arra is lehetőségünk nyílik, hogy az így felismert tehetségekkel kiemelten foglalkozzunk.

Ezek a tanórán kívüli tevékenységek kiváló teret nyújtanak arra, hogy tanulóink is felismerjék kiemelkedő képességüket, s érdeklődési körüknek megfelelően, a saját tempójukban és igényüknek megfelelően a legtöbbet hozhatják ki magukból.

A tehetséggondozás tanórán kívüli színterei:

- az **iskolai könyvtár**, valamint az iskola más létesítményeinek (tornacsarnok) egyéni vagy csoportos használata
 - iskolai **sportkörök, tömegsport**
 - **szakkörök**
 - az intézményen belül szerveződő **természetjáró kirándulások**
 - **versenyek, vetélkedők**
 - **szabadidős foglalkozások** (színház, hangversenyek, túrák)
 - **továbbtanulás segítése**, tanácsadással, előkészítő foglalkozásokkal
 - visszaküldő, levelezős szaktantárgyi versenyek megszervezése, lebonyolítása
-
- **kulturális programok**, versenyek megszervezése, lebonyolítása
 - művészeti pályázatokra való felkészítés, részvétel
 - a tagintézményben működő alapítvány felkarolja és támogatja a tehetséges gyermekeket és tanulókat is – a kiemelkedő versenyeredményekkel rendelkező tanulókat jutalmazza

5.3.2. A tehetség, képesség kibontakoztatása a gimnáziumban: tehetséggondozó programunk

Törvényi – és nem csak a tanári elhivatottságból adódó – kötelezettség az iskolának és a pedagógusnak az a feladata, hogy segítse a tanulók képességének, tehetségének kibontakozását. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink rendelkezzenek korszerű műveltséggel, legyenek képesek az egyre bővülő ismeretek önálló és kreatív feldolgozására. Ezáltal gazdagodjon, fejlődjön egész személyiségük.

Hitvallásunk szerint a tehetséggondozás nem egyenértékű a tanulmányi versenyekre való „kondicionálással”, hanem olyan komplex tevékenység, amely a tanulók képességeihez igazodva számukra optimális fejlődési lehetőséget teremt. Tehetséggondozásunk ezért fejlesztésközpontú: nem túl szigorú kiválasztás után a program megvalósulása során mutatott fejlődés válik a tehetség mutatójává. Iskolánkban ennek érdekében tehetséggondozó programot működtetünk, amelynek intenzitása pályázati támogatásoktól is függ.

A tehetségfejlesztés, a tehetségsegítés programjainak kialakítása a tehetségígéret, a tehetség felismerését, azonosítását, tehetségpedagógiai módszerek alkalmazását, gyakorlati megvalósítását segíti elő. Az iskolának, a pedagógusnak kiemelt szerepe és felelőssége van a tehetségek felkutatásában és kibontakoztatásában. Minden gyermekben vannak olyan képességek, melyeket az iskola a lehető legjobban tud fejleszteni. A kiemelkedően tehetséges diákok egy adott területen sokkal többet képesek teljesíteni az életkoruknak megfelelő átlagnál, viszonylag kevés segítséggel gyorsan tudnak előrehaladni, fejlődni az adott területen. Ahhoz, hogy a tehetségígéretből tehetség fejlődjön, kell, hogy a szülő, a pedagógus felismerje és megadja az

intenzív fejlődéshez szükséges többletsegítséget. A tehetséges gyerekek fejlődése számára az olyan iskolai környezet a legkedvezőbb, ahová normális körülmények között járnak. Ezért is nagy szükség van arra, hogy a tehetségesnek tűnő gyerekekkel a pedagógusok külön is foglalkozzanak, megfelelő feltételeket teremtsenek számukra, hogy elősegítsék képességeik és személyiségjegyeik minél magasabb szintre fejlődését.

A tehetséggondozás mint sajátos pedagógiai tevékenység

A tehetség sok területen és gyakran egyáltalán nem a tantárgyi tanulmányi eredményekben, vagy versenyeredményekben nyilvánul meg. Iskolánknak nyitottnak kell lennie abban, hogy a bármilyen területen felbukkanó tehetséget felkarolja és támogassa.

A tehetséges diák általában sajátos személyiségjegyekkel is rendelkezik, amiket csak egy nyitott és toleráns légkörű iskola – valljuk, hogy a miénk ilyen – képes ösztönzőleg támogatni. Az egyéniséget elfogadó iskolai légkör tehát a tehetséggondozás szempontjából is meghatározó.

Fel kell tudni ismeri a gyermekekben, a tanulóknak a tehetség ígéretét, és tudatosan segíteni annak kibontakozását. A tehetség felismerése, fejlesztése nem egyszerű feladat, amit már a felső tagozaton el kell kezdeni, sőt esetekben még korábban, az általános iskola alsó tagozatán tartott szakkörökön is. Ugyanakkor gyakori probléma, hogy egy sok területen tehetséges tanulót túlterhelnek. Minden pedagógusnak tiszteletben kell tartania a diák választási jogát ezen a területen is, a tehetséggondozásba való bekapcsolódásra diák nem kötelezhető.

Valljuk, hogy a tehetséggondozás sajátos pedagógiai tevékenység, amely ebben felkészült és ehhez elhivatott pedagógusokat is kíván. Az iskola a pedagógusokat erre a szerepvállalásra ösztönzi, senkit nem zár ki eleve ebből a tevékenységből.

➤ A tanórák szerepe

Valljuk, hogy a tehetséggondozás legelső színtere maga a tanóra. Színvonalas és differenciált tanóra nélkül nincs igazi tehetséggondozás. A differenciálás célja az egyéni tanulási utak támogatása. Ugyanakkor a tehetséggondozás sajátágaiból következik, hogy külön munkaformákat is igényel. Ehhez elengedhetetlen az érzelmileg biztonságos légkör, a szabadság és elfogadottság érzése.

Elsődleges fontosságú a 9-10. évfolyam tanulmányi területeinek tervezett, célirányos, hatékony megszervezése, valamint az emelt szintű képzésünk indítása a 11-12. évfolyamos tanulóink számára a sikeres emelt szintű érettségikre való felkészülést segítő.

➤ A tehetséggondozás tanórán kívüli formái:

- Egyéni, kiscsoportos tehetséggondozás, verseny-előkészítés, felkészítés
- Iskolai és országos pontversenyek, tehetséggondozó mozgalmak, tanulmányi, művészeti és sportversenyek
- képességfejlesztő tréningek, felhasználva mindehhez a modern kommunikáció széles skálájú eszköztárát (pl. média)
- felvételi előkészítők
- nyelvi előkészítők
- pályázatok, pályamunkák írása

- művészeti- média műhelyek
- művészeti bemutatóink, kiállításaink
- ECDL vizsgára felkészítő foglalkozások
- felkészülés diákolimpiákra, versenyzés

➤ **A tanulmányi és sportversenyek, diákolimpiák:**

A tehetséggondozás területei közül kiemelkedő a versenyekre való felkészítés. A tradicionális iskolai értékrendben is előkelő helyet foglal el ez a terület. A sikerélmény, az átlagosnál nagyobb teljesítmény elérésének vágya a személyiség formálásának is eszköze. A program lehetőséget teremt arra, hogy többféle területen, többféle tantárgy, többféle sportág különböző szintű és szervezésű versenyén többen is sikeresen szerepelhessenek.

A tanulmányi-és sportversenyek közvetlen célja:

- a tehetség gondozása, a képességek fejlesztése
- a tanulók sikerélményhez juttatása
- a tanulók teljesítőképségének mérése, illetve a részvétel által ezen teljesítőképeség növelése,
- példamutatás, célkijelölés
- a tanulók és iskolák közötti egyezőségek és különbségek feltárása.

Szorgalmazzuk, hogy tanulóink minél többen vegyenek részt számukra megfelelő szintű tanulmányi versenyeken, pályázatokon. Kiemelten kezeljük azokat a versenyeket, amelyeket a köznevelésért felelős miniszter hirdet meg, vagy a Nemzeti Tehetségprogram támogat. Gimnáziumunk tanulóinak több, mint 20 %-a jelentkezik az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyre. Rendszeres résztvevői vagyunk a különböző sportágak diákolimpiai versenyének. Gimnáziumunk hagyományosan két vármegyei tanulmányi versenyt is rendez (angol és környezetvédelmi verseny), a környékbeli általános iskolások számára szervezett történelem versenyünk is nagy érdeklődésre tart számot az általános-és középiskolások körében. Évente megrendezzük az I. Béla Kosárlabda Kupát. Az éves munkatervünk versenynaptárt tartalmaz. A digitális kompetenciák növelése érdekében évente megrendezzük a Neumann János Kárpát-medencei Informatikai Programtermék Versenyt, Kovács Győző szellemében, valamint a Kárpát-medencei Müller Ferenc Kémiaversenyt.

Az I. Béla Gimnázium a közösségi tehetséggondozás komplex programjával működő gimnázium.

TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM:

➤ **Gimnáziumunk tervei és gyakorlata**

Iskolánk tehetséggondozása több pilléren nyugszik, melyek egyenkénti jó működése, és a közöttük lévő folyamatos hatékony kapcsolat képezi alapját a jövőbeli javuló eredményeinknek.

Gimnáziumunk elkötelezte magát az alkalmazható és versenyképes tudás közvetítésében. Gimnáziumunk a képzés struktúrájával, integrációs, együttnevelő gyakorlatával sikeresen valósítja meg tehetséggondozó programját vonzáskörzetében.

Pályázatokkal a tehetséggondozó munkát fejlesztjük, hálózatot építünk a tehetségek felkutatására. Együtt dolgozunk tehetségpontokkal.

Céljaink, a sokoldalú támogatás a komplex tehetséggondozó program működésében, a tanári-tanulói közös alkotótevékenység ösztönzésében, természettudományos, művészeti projekttevékenységben nyilvánul meg.

A vármegyei versenyek, a Neumann Verseny, a Müller Ferenc kémiaverseny, az alkotó műhelyek, az élsportolók oktatása, a tehetségkutatás-és azonosítás segítik a tanulási kedvet, mozgósítják a személyiség fejlődéséhez szükséges energiákat, fejlesztik az egész életen át tartó tanulás képességét.

➤ **Középiskolába készülő tanulók komplex képességfejlesztő programja**

A tehetséggondozásban kiemelten fontosnak *tartjuk az átlagon felüli intellektuális képességekkel rendelkező, gimnáziumba készülő diákok megnyerését* iskolánk számára, mégpedig olyan foglalkozások keretében, melyeken elindíthatjuk a tehetséggondozás számunkra optimális folyamatát, motiválhatjuk a későbbi többletteljesítményre és pótolhatjuk azokat a hiányokat bizonyos gondolkodási képességek fejlesztésének területén, melyek megtérülése esetleg csak néhány év múlva várható. Ezért a hozzánk készülő általános iskolások részére hagyományosan matematikából és magyarból tartott szakköreink sikerességére építve 2008-ban eredményesen vettünk részt az Oktatási Minisztériumnak a Tehetséggondozó középiskola cím elnyerésére kiírt pályázatán. A programot fenntartjuk.

Programunk célja, hogy a különböző szociális, kulturális és gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeit az általános iskolákkal partneri együttműködésben bevonjuk képességfejlesztő foglalkozásainkba. Programunk segíti a nyolcadik osztályos tanulók felkészülését a középiskolába való bejutásra, csökkenti az iskola-fokok közötti átmenet nehézségeit:

- biztosítja azokat a lehetőségeket, melyek elősegítik képességeik hatékonyabb kibontakoztatását;
- tudatosítja a személyes értékeiket;
- megerősíti a tanulást segítő érzelmi és motivációs tényezőket.

Tartalmi szempontból a program- fejlesztés-központú;

- alkalmazkodik a különböző adottságokhoz, képességekhez és nehézségekhez;- az intellektuális és a személyes képességeket integráltan fejleszti;
- segíti a gyakorlati, valóság-közeli problémákban való jobb eligazodást;
- a tevékenységformák (a megismerés konkrét tartalmának és módjának kiválasztásában) aktív tanulói közreműködést igényelnek;
- színes, pergő, feszes, izgalmas, játékos módszerekkel közvetíti a tudást.

A képességfejlesztő foglalkozásokat heti egy alkalommal, évfolyamonként min. 2 tanóra időtartamban szervezzük meg

A tehetség-kibontakoztató foglalkozásokon részt vevő tanulók sikeresen haladnak tovább érettségire felkészítő középiskolába. A foglalkozások során megismerik a középiskolát, annak tanárait, a tanulási környezetet, ezáltal az intézmény keresettsége növekszik.

A program kiépít egy pozitív kapcsolatot az általános iskola és a középiskola között. Az általános iskolás tanulók számára talán még nehezebb döntés, hogy merre induljanak, mint négy vagy öt évvel később a középiskolásoknak, illetve sok tekintetben más ekkor még a motiváció. A program legfontosabb eleme az, hogy mind a diák, mind pedig a szülő számára ezt a döntést segíti, és eszközrendszerével a felmerülő vágyakat és továbbtanulási lehetőségeket maximálisan és hathatósan megtámogatja.

➤ **Humán tehetséggondozás és kommunikációs készségfejlesztés**

A tehetséggondozás hagyományos területei általában leképezik a tantárgyi struktúrát, ezért az abba nem illő műveltség területeket jobb esetben az alapszintű művészetoktatási intézmények (pl. zeneiskola), színvonalas amatőr művészeti csoportok, esetleg kollégiumi vagy iskolai szakkörök fedik le. Vannak ugyanakkor olyan – főként művészeti – területek (szépírási, filmezési, fotózási, alternatív előadói- zene- és képzőművészet stb.), amelyek ily módon ellátatlanul, s az abban jeleskedő tehetségek fórum nélkül maradnak.

Másik probléma lehet, ha a tehetséggondozás automatizmusként kerül a szaktanári feladatokba, s így nem biztos, hogy olyan kellően motivált és felkészült kolléga kezébe kerül a tehetség, aki képes megadni neki a megfelelő ütemű kibontakozáshoz szükséges segítséget. Ebben a munkában a tanár jószándéka nélkülözhetetlen, de nem elégséges feltétel.

Ebből következik a feladat; olyan intézményesíthető innovatív formákat kell meghonosítani ezeken a tehetséggondozási területeken, amelyek megoldást jelentenek e gondok és feladatok megoldására.

Miben álljon e formák mássága?

- Oldja fel a merev tanórai és szakköri kereteket, legyen inkább az alkotómunka műhelye!
- Nyújtson módot és lehetőséget az elmélyült egyéni konzultációs foglalkozásokra!
- Szabadon érvényesülhessen a szabad „mester” választás, és ne csak a formális szaktanár-diák viszony domináljon!
- Biztosítson a tehetségeknek (iskolán belül és kívül) publicitást, adjon lehetőséget a sikerélménnyel kecsegtető alkotó és befogadó kapcsolat próbátételeire!
- Adjon lehetőséget a pedagógusoknak is, hogy – akár szakjuktól függetlenül – egy műhelymunka részeseként kapcsolódhassanak be a tehetségek gondozásába!
- Szervesen kapcsolódjon az intézményesített tehetséggondozó formákhoz (kórus, színjátszók és diákújság) a humán területeket összefogó munkaközösséghez a projektfeladatokat ellátó (iskolai rendezvényeket, az iskola arculatát alakító) munkacsoportokhoz!

Lázár Ervin Műhely

Tematikailag összetartozó, ám munkaformáit tekintve egymástól elkülönülő tehetséggondozási formák.

A jelenleg intézményesített forma (kiscsoportos ill. egyéni tehetséggondozás) keretét adja 20-25 tanuló rendszeres fejlesztő támogatásának. Közülük többen két formában is érdekeltek. A foglalkozások holdudvarában ott vannak a partnercsoportok (színjátszók, kórus, zeneiskolai tanulók) ahonnan a tehetségek, leginkább a közös bemutatók alkalmával, de bekapcsolódnak a munkába.

Vannak intézményünkben diákok, akik köztudottan írnak, rendszeresen publikálnak és rendszeresen igénylik a segítő konzultációk lehetőségét. Az írás nagyon individuális foglalatosság, a nyilvánosságot leginkább az időszakos bemutatkozásokkor igénylik a diákirók. A konzultációk kerete és hangneme nagyon személyes és egyáltalán nem publikus. Az önképzőkori jelleg a bemutatkozások körül, azok lecsengetéseként érvényesíthető.

Felkészítést igénylő versenyek és bemutatkozási alkalmak:

Országos Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny Győr (intézményi, megyei, országos)

Országos Nyelvhasználat Verseny Sátorlajaujhely (intézményi, megyei, országos)

Baka István Kárpát-medencei Versmondó Verseny Szeged (intézményi, regionális, országos)

Az én Pannóniám Versmondó Találkozó Szekszárd (nyílt nevezéses)

Illyés Gyula Szavalóverseny Ráceszpuszta (nyílt nevezéses)

Géza-napi Megyei Szavalóverseny Bátaszék (nyílt nevezéses)

József Attila Megyei Szavalóverseny Tamási (nyílt nevezéses)

➤ **Természet- és társadalomtudományos kutatóműhely működtetése**

Az I. Béla Gimnázium deklarált céljai között –az egyéniség akceptálása mellett– kiemelt helyen szerepel a tanulók felkarolása, segítése, mely célba beletartoznak úgy a hátrányos, mint a tehetséges diákok.

A tehetséges diákokkal való foglalkozás, törődés, felkarolásuk és irányításuk feltétlenül szükséges, mert ennek segítségével nagyobb eséllyel bontakoztathatják ki tehetségüket, nagyobb eséllyel rendelkeznek ahhoz, hogy magas szintre jussanak az általuk preferált diszciplínában, s ez által az adott téren komoly sikereket érjenek el.

A Tudományos Diákköri Konferencia tökéletesen alkalmas tere a tehetségek kirostálásának, hiszen nagy százalékban épít az egyéni munkára, amely alapján kiválóan lemérhetőek az adott tanuló kompetenciái. A résztvevő tanulók motiváltsága általában igen magas, ami megteremti számukra az adott tantárgy illetve témakör magas szintű elsajátításának lehetőségét. A résztvevő tanulók munkáját a szaktanárok nagy mértékben tudják segíteni, s ez által az oktatóknak is lehetősége nyílik a különösen tehetséges diákok felfedezésére, amelyre a hagyományos órai keretek –a feszített tanmenet okán– nem minden esetben nyújtanak megfelelő alkalmat.

A TDK tehát kulcsszerepet játszhat a kiemelkedő képességű diákok kiválasztásában, s ennek következtében az iskola deklarált alapcéljai egyikének a megvalósításában.

Kapcsolódási pontok más versenyekhez

A Tudományos Diákköri Konferencián résztvevő diákok –amennyiben a fentebb leírt kiválasztási szempontok szerint indultak a versenyen, s amennyiben megkapták a megfelelő szaktanári segítséget– a választott tudományterületen társaiknál jóval nagyobb ismeretekkel fognak rendelkezni. Bár egy adott diszciplína illetve akár egy részterület behatóbb ismerete már önmagában is komoly eredménynek és jeles erénynek mondható, célszerű, ha a megszerzett ismereteket más tanulmányi versenyen is kamatoztatják a tanulók.

A Tudományos Diákköri Konferencia megrendezése pozitív hatással van a diákok eredményeire nézve eredményességük megállapításához úgy a tudásukat, mint a kompetenciáikat alapul véve. A kellő számú résztvevővel és megfelelő színvonalon lebonyolított megmérettetés emellett alkalmas arra is, hogy a résztvevők –más előadókat meghallgatván– saját képességeiket megfelelő módon tudják megítélni, s ebből megfelelő következtetéseket tudjanak levonni a fejlődésük előmozdítása érdekében. A TDK alkalmas arra, hogy általa s a segítségével kiválasszuk a különféle tudományterületek iskolai tehetségeit, s őket kellően segítve kifejezetten eredményes, alapos és felhasználható tudással rendelkező diákokat neveljünk.

➤ **Nyelvi tehetséggondozás (Tolna-Somogy Vármegyei angol műfordító verseny)**

1994 óta minden évben megrendezzük megyei műfordítási versenyünket. A kétfordulós rendezvényre a megye csaknem minden középiskolájából érkezik pályázat. Évente 100-150 tanuló vesz részt 13-18 középiskolából.

A középiskolás korosztály számára viszonylag kevés lehetőség van tudásuk megmérettetésére. Az OKTV-n kívül alig van verseny, az is csak a 11-12. évfolyamos diákoknak nyújt lehetőséget a versengésre. Ugyanakkor a diákokban él a megmérettetés vágya ebben a korban is és ennek az igénynek szeretnénk volna megfelelni a verseny indításával.

Célunk a versenyzés mellett az angolszász kultúra megismertetése, a tanulók látókörének szélesítése civilizációs, kulturális, művészeti, irodalmi témákban. A komplex versennyel a tanulók nyelvtudásán túl kreativitásukat, előadókészségüket, intelligenciájukat is mérjük. Továbbá

megpróbáljuk motiválni őket a modern kor követelményeinek megfelelően az infokommunikációs eszközök használatára is.

A verseny népszerű az megye angoltanárai és diákjai körében. A megye csaknem minden középiskolájából érkeznek versenyzők minden évben. Időnként visszatérő diákokkal is találkozunk, akik kétszer is bejutnak egymás után és szívesen térnek vissza.

A pedagógusok szívesen veszik és elismerik a verseny hasznosságát. Sokan elkísérik diákjaikat és részt vesznek a számukra szervezett szakmai programon, mely a verseny írásbeli fordulója alatt zajlik és élvezik a tanulói prezentációkat.

Évről évre egyre színvonalasabb tanulói munkák készülnek és egyre jobb előadásokat hallhatunk. Az angol nyelv területén kevés lehetőség van diákjainknak a versenyzésre ezért hasonló formában és keretek közt a jövőben is folytatjuk a hagyományt.

➤ Média műhely

„A médiapedagógia legfontosabb feladata az, hogy kitöltse az űrt, amely a tömegkommunikációs rendszerek működtetői és az információk, üzenetek öntudatlan fogyasztói között tátong.”

(Len Masterman)

A diákok körében a **digitális írástudás** tanulásának, képességének fejlesztése, valamint egy olyan műhelyjellegű tanulási folyamat feltételeinek megteremtése, ahol a diákok a digitális írástudást saját önkifejezésük, és világuk láttatására használhatnak.

Ennek a kompetenciaterületnek a fejlesztését azért is érezzük fontosnak, mert a világunkat, társadalmunkat egyre inkább, és egyre teljesebb körben a média eszközeinek segítségével határozzuk meg. A közösségen múlik az, hogy a média hogyan szól a társadalmi szerepekről, az egyén helyéről a társadalomban, így aki a média nyelvét ismeri, az potenciálisan képes világát befolyásolni. Az, hogy ez a közösségre való hatást, befolyást hogyan képes az egyén, a tanuló érvényesíteni, az függ attól, hogy milyen szinten gondolkodik a médiumok szerepéről az életében, és a médiumok működését hogyan képes átlátni. Ezt a szerepet vállalja fel a Média-műhely.

További célok, hogy azok a tanulók, akik középszintű vagy emeltszintű érettségi vizsgát kívánnak tenni mozgókép és médiaismeret tantárgyból, azok a kötelezően előírt tantervi óraszámokon felül alkalmat kapjanak tudásuk kompetens bővítéséhez. Így a Média-műhely foglalkozásain részt vevők nagyobb sikerrel szerepelhessenek mind az érettségi, esetlegesen mind a szakirányú felsőfokú intézményekbe való továbbjutást segítve a felvételi vizsgákon.

Alkalmazott pedagógiai módszerek a Média-műhely vezetésében:

A Média-műhely, mint nevében is magában hordozza, műhely-szerűen kívánjuk működtetni. Ez azt jelenti, hogy a szokásos kötött tematikát, és pedagógiai módszereket háttérben hagyva az új módszerekre kívánunk hagyatkozni, mint a kooperatív csoportos ismeretsajátításra, valamint a diákok magukkal hozott tudásra hagyatkozva a kompetenciák előtérbe hozásával a diákok kreativitását szeretnénk erősíteni. Ezen módszereket természetesen el sem tudjuk kerülni, mivel a képzés középpontjában a kreativitás, és önismeret kerül, a műhelymunka velejárójaként.

Az elsajátítandó tananyagot a diákok önmaguk kutatják fel. A feladatokat projekteken kapják a tanulók, így a tanárra segítő, támogató szerep hárul. A munka során felvetülő problémákra a tanulók önállóan keresik meg a megoldásokat, részben tanári segítségnyújtással. A tanárnak a műhelymunkában, mint a projekt módszerű tanítás folyamatában is, problémafelvető, irányító, szervező, és segítő szerep hárul.

A műhely munkában az első évben a média, a digitális képalkotás, írástudás alább vázolt főbb területeibe kapnak betekintést. Az elkövetkező évek programját pedig a műhely munkájába

be kapcsolódott, és aktívan közreműködő diákokkal együtt kívánjuk megtervezni, főként a diákok igényeit, motivációját szem előtt tartva.

➤ **Digitális kreativitás fejlesztése, azaz tehetséggondozás informatikai eszközökkel**

Neumann János Kárpát-medencei Informatikai Programtermék Verseny, Kovács Győző szellemében

Gimnáziumunk 2004 óta szervezi meg a Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Versenyt.

A versennyel és a hozzá kapcsolódó innovatív munkával gimnáziumunk több pedagógiai célt is kitűzött maga elé. Egyik cél a tehetségek felkutatása, menedzselése, másik a versenyen keresztül a versenyzők képességeinek közvetett fejlesztése. A versenyen való részvételhez nyilvánvalóan szükséges az informatika-kultúra kialakításához szükséges kulcskompetenciák (IKT) elsajátítása, másrészt a verseny nevezési kategóriáin keresztül több, egyéb kompetenciaterület beható tanulmányozása. Az oktatóprogram, számítógépes művészet, alkalmazói programok kategóriában nevező versenyzők bármely műveltségi területhez tartozó pályaműveket készíthetnek. (pl.: Matematikai, Fizikai, Kémiai, stb. oktatóprogramok, Számítógéppel komponált zene, Animáció, Grafikai alkotás, Gazdasági-üzleti probléma megoldása, WEB-lap készítése, stb) Ezen műveltségi területek beható tanulmányozása során válik csak képessé arra, hogy az adott területhez tartozó pályamunkát elkészítse, ezáltal akaratlanul is fejleszti az adott műveltségterület kulcskompetenciáit. A pályamű készítése során, valamint a döntőben történő előadása miatt szüksége lesz a szövegértési-szövegalkotási kompetenciákra, hiszen dokumentációt és prezentációt is kell készítenie, valamint előadás formájában be kell mutatnia pályamunkáját. A fejlesztés során matematikai-logikai kompetenciákra az algoritmikus gondolkodás elsajátítására, az IKT terület ismeretére, az angol nyelvű dokumentációk tanulmányozásához az idegen nyelvi, a csoportos team-munka során a partnerség, társas-kooperatív és kommunikációs készségei fejlődnek. Számos előnyt lehet felsorolni, de ezek közül a legfontosabbnak tartjuk, hogy a tanuló kész, kézzel fogható produktumot hoz létre, a sajátját, ami elégedettséggel, büszkeséggel töltheti el, növelheti az önbizalmát, erősíti azt a tudatot benne, hogy a jól végzett munka meghozza a gyümölcsét. Nyilvánvaló pedagógiai cél a szakmai tudás elsajátításán túl a tudatos és kreatív gondolkodás kialakítása, a problémafelvetés és megoldás képességének fejlesztése, a tudásszerző képesség, a közösségben folyó munka módozatainak elsajátítása.

A verseny lebonyolítására szervezési projektet hozunk létre. A projekt tagjai, mint ahogy a korábbi években is az iskola pedagógusai és a DÖK által delegált tagok. A versenyt az elejétől a végéig a klasszikus projekt-módszerrel menedzseljük, folyamatosan monitorozzuk. A verseny röviden ismertetett lefolyása: A versenyzők elküldik nevezéseiket a szervezőknek. A Vajdaságban a meghirdetett kategóriákban előversenyt rendeznek a velünk együttműködő Bolyai Gimnáziumban. A magyarországi szervezők a pályamunkákat kategorizálják, az egyes kategóriákhoz felelősöket rendelnek az iskola informatika és művész-tanárai közül, az előzsűrizéshez. Az előzsűri tagjai a Tolna megyei általános és középiskolákból meghívott tanárokból, valamint a zsűri elnökéből áll. A Vajdaságban rendezett előverseny és az előzsűri eredménye után a versenyzők kiértékelést kapnak az eredményeikről. A döntőbe jutott versenyzőket és kísérőjüket az iskola meghívja a versenyre. A verseny döntője az iskolában kerül megrendezésre. Két napon át folyik a zsűrizés, a versenyzők meghallgatása (kb.:15-20 perc/versenyző), majd az eredmények kihirdetésére és a díjak átadására a második nap végén kerül sor. A kiemelkedően jó pályamunkákat a versenyen résztvevő szponzorok menedzselik.

➤ **Matematikai tehetséggondozás gimnáziumunkban**

A tanév során a matematika munkaközösség a következő versenyekre mozgósítja a diákokat:

- Arany Dániel matematikaverseny
- Országos középiskolai tanulmányi verseny matematikából
- Kenguru matematikaverseny
- Megyei matematikaverseny

➤ **Sportolóink tehetséggondozása**

Tudatosan vállaljuk az élsportolók tehetséggondozását a sportban (versenyeztetés, diákolimpiák), és – ha az szükséges – hátránykompenzációját a tanulmányokban.

Intézményünk a hétköznapiakban is jó kapcsolatot ápol a város kiemelkedő sportegyesületeivel, mivel az edzőkkel közösen igyekszünk a sportolók problémáihoz a lehető legrugalmasabban viszonyulni, akkor is, ha ez az iskola számára fáradsággal, munkával jár.

Ezzel az együttműködéssel formálódott a köznevelési típusú sportiskolai képzés indítása szándékból megvalósulássá.

A köznevelési típusú sportiskola köznevelési feladatainak ellátásakor több olyan problémával találkozhat, ami nem jellemző az átlag iskolára. Így megoldandó probléma a folyamatosan, akár év közben is érkező tanulók beilleszkedésének megkönnyítése, illetve a sportban valamiért nem eléggé eredményesek lemorzsolódása. Amikor egy sportoló valóban élsportolóvá válik, megnő az edzésszáma, válogatottsága esetén pedig edzőtáborokban, többnapos külföldi versenyeken kell részt vennie. Az így keletkezett hiányzásokat a normál iskola nem tudja tolerálni, azaz a sportoló megkeresi azt a köznevelési intézményt, amelyben az élsportot és a tanulási célokat össze lehet hangolni. Ugyanez fordítva is megtörténhet. A sportoló sportpályafutása befejeződik valamilyen okból (sérülés, kiégés, az eredmények elmaradása), ezért más iskolában kívánja befejezni tanulmányait. A köznevelési típusú sportiskolai kerettantervet úgy készítették, hogy az átjárhatóság a közismereti tantárgyak esetében megvalósuljon. Mi ezt a kerettantervet alkalmazzuk a sportképzésben.

A gimnáziumban a délutáni edzésidők nagy száma miatt csökken a tanórákra és az otthoni tanulásra fordítható idő. További feltétlenül kezelendő probléma a sport miatti hiányzások pótlása. Itt nagyon fontossá válik az IKT eszközeinek használata, hisz edzőtáborban is lehet napi kapcsolatban a diák a tanárával.

Informatikai hagyományainknak köszönhetően erre a feladatra felkészültek vagyunk, pedagógiai gyakorlatunkban erre rendszerint tudunk példát adni.

A tanulók között az egyéni fejlődésük és érdeklődésük tekintetében is vannak lényeges különbségek, ezért nemcsak a hiányzások miatt, hanem e létező különbség miatt is, a tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe kell helyezni a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását.

A gimnáziumunk jövőképehez messzemenően illeszkedik ez a szemlélet, intézményünk nagy hangsúlyt fektet az egyéni tanulói utak támogatására, a differenciált fejlesztésre, a közösségi tehetséggondozásra, mindehhez az együttműködésen alapuló tanulásszervezési eljárások alkalmazására.

5.3.3. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók támogatásával kapcsolatos pedagógiai tevékenység

➤ **A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az általános iskolában az alábbi tevékenységek szolgálják:**

Beilleszkedési-, tanulási-, magatartási zavar észlelése esetén a nevelési tanácsadás keretében vizsgálatot kérünk. Megelőző és segítő tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a személyre szóló fejlesztésre az alábbi tevékenységekkel:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, Nevelési Tanácsadóval és a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- egyéni fejlesztési terv alapján történő foglalkozás
- a nívócsoportos oktatás
- felzárkóztató órák
- napközi otthon
- tanulószoba
- felzárkóztató foglalkozások
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- családlátogatások
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- logopédiai ellátás
- beszédfejlesztő foglalkozások
- sérülés specifikus fejlesztés

➤ **A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését a gimnáziumban az alábbi tevékenységek szolgálják:**

Magatartási szélsőségekkel iskolánkban is találkozunk. Az előforduló ilyen jellegű problémák az adott osztályban tanári összefogással rendszerint orvosolhatók, ezek különös pedagógiai eljárásokat általában nem igényelnek. A ritkán előforduló fegyelmi vétségek kivizsgálására az főigazgatóhelyettes vezetésével fegyelmi bizottság működik az adott jogszabályi kereteknek megfelelően.

A beilleszkedés gondja minden iskolaváltással együtt jár. A szekszárdi iskolákból érkező tanulóknak a volt osztálytársaiktól való elszakadás okoz átmeneti hangulatváltozást. Pedagógiai figyelmet igényel a szekszárdi és bejáró – néha a volt iskolájából egyedül hozzánk kerülő – tanulók ill. a kollégisták elkülönülésének megelőzése.

Arra fordítunk különös figyelmet, hogy a több helyről érkezett, egymást korábban nem ismerő tanulók mielőbb megismerjék egymást, és értékeiket meg tudják mutatni.

A fenti feladat megoldásához jelentős segítséget nyújt az augusztus végén szervezett tanévkezdő, azaz „Szöcsketábor”, melynek intenzív közösségformáló programjai jótékony hatásúak a „bélás” öntudat kialakulásához is. A táborból kimaradt tanulók az első tanítási napokon külön osztályfőnöki figyelemben részesülnek.

A beilleszkedési nehézségek leküzdésére szolgáló pályázatokban részt veszünk.

Kiemelt figyelmet fordítunk az Arany János Kollégiumi Programhoz tartozó tanulók beilleszkedésére és viselkedéskultúrájuk fejlesztésére. A részletes fejlesztés tervét az előkészítő 9.

év programja (a helyi tantervben) tartalmazza. A felsőbb éves gimnazisták esetén a patrónus tanár és az osztályfőnök együttműködésén alapuló kiemelt figyelem övezi a tanulók fejlődési útját.

A gimnáziumban a felzárkóztatás alapja a felvételi írásbeli dolgozatok eredménye matematikából és magyar nyelvből, valamint a 9. évfolyam elején végzett szintfelmérések (matematika, magyar, idegen nyelv). Az itt szerzett információkat feldolgozva, eltérő szintű és haladási ütemű nívócsoportokat hozunk létre idegen nyelvekből és ha a csoportszervezési feltételek megengedik, matematikából. Az iskolába lépéskor mért eredményeket elemezzük, összevetjük a további teljesítményekkel és az országos mérési adatokkal. Oktatási tevékenységünknek, a fejlesztési lehetőségek feltárásának ez a kiindulási alapja. A magyar nyelvi hiányosságok megszüntetése, illetve csökkentése differenciált tanórai munkával és egyénre szabott otthoni feladatokkal történik. A tanulási nehézségek leküzdésére alkalmazható pedagógiai tevékenységek elsajátítására folyamatosan szervezünk belső képzéseket a pedagógusok számára.

Matematikai-logikai képességek fejlesztése IKT alkalmazással, digitális segédanyaggal a középiskola 9-12 évfolyamain

A matematikából nem kimondottan jól teljesítő diákjaink tanulási nehézségein feladatbankok, prezentációk készítésével és az IKT eszközök mind teljesebb kihasználásával igyekszünk segíteni. A digitális segédanyag a középiskola 9-12. évfolyamán a középszintű matematikai tananyag elsajátítását, a matematikai gondolkodás fejlesztését segíti a tanulók számára izgalmas, digitális tananyag formában. A saját fejlesztésű digitális tananyag kiemelten támogatja az együttműködésen alapuló tanulásszervezési eljárások alkalmazását, a csoportos tanulás módszereinek kialakítását. Figyelembe veszi a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését.

A gondolkodás fejlesztését helyezi előtérbe, a rendszerezés, a tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére helyezi a hangsúlyt, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást alakít ki, melyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan hangsúlyt helyez a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra. A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.

5.3.4. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

➤ A sajátos nevelési igényű tanulók segítése az általános iskolában

A sajátos nevelési igényű tanulók esetén a szakértői vélemény útmutatásai alapján járunk el. Az ezzel a problémával küzdő gyerekek száma egyre nő.

Az őket segítő tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a nívócsoportos oktatás - felzárkóztató órák – napközi otthon
- tanulószoba
- felzárkóztató foglalkozások
- logopédiai foglalkozások
- beszédfejlesztő foglalkozások
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy

- csoportos használata
- kapcsolat a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal.
- az óvoda és az iskola közötti átmenet zökkenőmentesítése
- a sérülésnek megfelelő egyéni fejlesztő foglalkozások, rehabilitáció
- egyéni fejlesztési terv alapján történő rehabilitációs foglalkozás

➤ **A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása a gimnáziumban**

A sajátos nevelési igényű tanulók felvételénél a felvételi eljárás során biztosítjuk a számukra szükséges, szakértői véleményre alapozott mentességeket.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során a szakértői vélemény útmutatásai alapján járunk el.

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A gimnáziumban a fenntartó döntése szerint utazó gyógypedagógus végzi a rehabilitációt, illetve felzárkóztató órákat szervezünk az érintett tanulók számára. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján történik. Ha szükséges, ezen felül a tanulót a kollégiumi iskolapszichológushoz irányítjuk.

A kialakult részképességzavar jellegének megfelelően az oktatásban és a vizsgáztatásban érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

5.3.5. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatásával kapcsolatos pedagógiai tevékenység

➤ **A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása gimnáziumban, az Arany János Kollégiumi Program gimnáziumi keretei**

Gimnáziumunk célja, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ne morzsolódjanak le, sikeres érettségi vizsgát tegyenek, ezzel is támogatva a felsőoktatásba vezető utat. A TÁMOP 3.3.10 pályázatunkban vállalt fenntartási kötelezettségeink szerint erre a területre nagy hangsúlyt fektetünk. Az ott tanult eljárások, módszerek jelentősen hozzájárulnak az érintett tanulók évfolyamvesztés nélküli továbbhaladásához

Mindebben segítséget nyújtanak a differenciált fejlesztést lehetővé tevő nívócsoportok(emelt szintű érettségire felkészítés ill. idegen nyelv, matematika), valamint a tanulók fejlesztését célzó egyéb (felzárkóztató, tehetséggondozó) foglalkozások, melyek közt hangsúlyozottan jelenik meg az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, és az egyéni fejlesztés.

A tantárgyfelosztásban rendszeresen megtervezzük a felzárkóztató foglalkozásokat.

A tanórákon többféle módszertani megoldást, változatos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk. A differenciálás, az adaptív és reflektív tanulás minden pedagógus tevékenységében jelen van.

Közösségi programjaink segítik a tanulók közösségi kompetenciáinak fejlődését.

Fontosnak tartjuk, hogy a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása a pályaválasztásig megtörténjen (felsőoktatási intézmények meghívása, nyílt napok, együttműködés kialakítása munkaügyi központokkal, támogató civil szervezetekkel).

Szociális problémák esetén a nevelési főigazgatóhelyettes, az AJKP kollégiumi programgazda, az osztályfőnökök együtt járnak el az iskola vezetőségénél vagy az önkormányzat illetékes szervénél. Tevékenységeink: segítségnyújtás az állami ellátórendszer lehetőségeinek hatékony alkalmazásához, tankönyv-támogatási igény felmérése, tankönyv-támogatási rendszer alkalmazása, diákétkeztetési díjkedvezmények, pályázatok figyelése, ajánlása, szükség esetén benyújtása, nyomon követése, adminisztrációja.

Az esélyegyenlőség biztosításához hozzájárul, hogy erősen támogatjuk diákjaink részvételét az Útravaló Ösztöndíj programban. Az ehhez kapcsolódó pedagógiai, adminisztrációs tevékenységet elvégezzük.

Tehetséggondozó programunkon a tehetséges halmozottan hátrányos- illetve hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók térítésmentesen vehetnek részt.

Programunk alkalmas arra is, hogy előmozdítsa a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét:

- biztosítja azokat a lehetőségeket, melyek elősegítik képességeik hatékonyabb kibontakoztatását;
- tudatosítja a személyes értékeiket;
- megerősíti a tanulást segítő érzelmi és motivációs tényezőket.

A boldogulás szempontjából a legfontosabb, amiben a hhh-s tanulók nagy részének hiánya van: az önbizalom és az önállóság. A tanuláshoz, gondolkodáshoz kapcsolódó készségek csak ezekkel együtt fejleszthetők eredményesen. Kiemelt figyelmet szánunk arra, hogy a hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bekapcsolódjanak a vállalkozási és kezdeményezőképeséget fejlesztő programjainkba.

A gimnáziumi és kollégiumi feladatokat ellátó közös igazgatású köznevelési intézményünkben a gimnázium feladata, hogy az **Arany János Kollégiumi Program** keretében megszervezi a 9. előkészítő évfolyamot.

A gimnázium, a 9. előkészítő évben az Arany János Kollégiumi Program 9. előkészítő évfolyama számára készült kerettantervnek a helyi tantervébe építésével hangsúlyt helyez a felkutatott halmozottan hátrányos helyzetű és rászoruló tanulók motiválására, kompetenciájuk, személyiségük fejlesztésére, pályaaorientációs foglalkozásokkal segít a tanulóknak a középiskola választásban.

A gimnázium a 9. előkészítő év megszervezése időszakában együttműködik a Kollégiumi Programban érintett tanulók családjával és azokkal a középiskolákkal, amelyekben a tanulók tanulmányaikat folytatják a jövőben.

A Kollégiumi Program pedagógiai elvei között szereplő elem az anyanyelvi, az idegen nyelvi, a matematikai, a természettudományos, a digitális, a szociális, a művészeti kompetenciák fejlesztése, melyek segítik a tanulókat a középiskolai követelmények teljesítésében, hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez, és egyéb fejlesztési feladatok megoldásának is alapjául szolgálnak. Ez összhangban áll a gimnázium kulcskompetenciák fejlesztését célzó, együttműködésen alapuló, kooperatív tanulásszervezési eljárásokat előtérbe helyező pedagógiai gyakorlatával és diákközpontú szemléletmódjával: intézményünk életének minden területét áthatja a sokoldalú tanulói támogatás megvalósulása, mely a gyermekközpontú tevékenységrendszer és az együttműködés, értékközvetítés pedagógiai alapelveink legfőbb megnyilvánulása. A

gyermekközpontú tevékenységrendszer az oktatás és nevelés összhangján alapuló személyiségfejlesztést, közösségformálást, tehetséggondozást és az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálja. Intézményünkben folyamatosan erősödik a nevelés-oktatásnak az a gyakorlata, mely a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást helyezi a középpontba. A kulcskompetenciák fejlesztését célzó pedagógiai megújulás irányába mutatnak együttműködésre épülő tanulásszervezési eljárásaink, a kooperatív módszereket is alkalmazó nevelési-oktatási gyakorlatunk.

Az előkészítő év kettős célt szolgál:

- A szociális, együttműködő készségek fejlesztése mellett a tárgyi tudásbeli hiányosságokkal érkező diákok hiányosságainak pótlása: kompetencia fejlesztés, kognitív fejlesztés.
- Érdeklődésnek megfelelő, érettségit adó középiskola kiválasztásában való segítség, melynek sikeres elvégzéséhez a szükséges alapismeretek, képességek kialakítására is megfelelő hangsúly fektetése.

Az előkészítő évben kiemelt a szociális és az életpálya-építési kompetenciák fejlesztése, és emellett elsődlegesen fontosnak tartjuk a szövegértési és szövegalkotási képességek, anyanyelvi kommunikáció; a matematikai, logikai képességek; az idegen nyelvi kompetenciák, a digitális kompetenciák differenciált tudástartalomra épülő fejlesztését.

A célok megvalósításának szakaszai:

- Az első szakaszban a gyermekek hiányosságainak (kognitív, szociális, kulturális) feltérképezése történik mérések, felmérések alapján, elkészül az ezekre épülő egyéni fejlesztési terv, illetve olyan pályaaorientációs tevékenység kezdődik, ami eljuttatja a tanulókat a megfelelő iskola kiválasztásáig.
- A második szakasz feladata a kognitív hiányosságok tényleges pótlása és a szocializációs készségek fejlesztése. Ebben a szakaszban nagy hangsúlyt kap a bemenő szintmérés alapján a differenciált haladási ütem biztosítása, az önálló tanulási képességet kifejlesztő program alkalmazása.
- A harmadik szakaszban – miután már mindegyik tanulónál eldőlt, hogy hol tanul tovább – általános kompetencia - fejlesztéseket végzünk, amelyek a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységekkel, projekt munkákkal, tehetségfejlesztő programokkal egészülnek ki.

Az év során a hagyományos tanórai kötöttségeket igyekszünk feloldani, kerüljük a lekicsinylő, fölényeskedő tanári megnyilatkozásokat. A tanulók igénylik a tanár és a diák közötti közvetlen kontaktust, és azt, hogy mint teljes személyiségre figyeljünk rájuk.

Az értékelés – osztályozás módszereit változatosan, rugalmasan, kíméletesen használjuk. Igyekszünk érdekes, szórakoztató, a megszokottól eltérő formában átadni az ismereteket, pontosabban rávezettetni, felfedeztetni.

A tárgyasult szaktárgyi tudásnál, oktatásnál sokkal fontosabbnak tartjuk a tanuló teljes személyének formálását, nevelését. A tanórán több szemléltetést, motiválást alkalmazunk.

Az ismeretelsajátítás módszereiben sem a frontális módszer lesz a legfontosabb, hanem az együttműködést kívánó formák. A dialógus, az együttes cselekvés, kidolgozott óratervezés mellett. A tanórákon szorgalmazzuk a kooperatív technikák alkalmazását, a páros vagy csoportos munka gyakorlását, hogy tanulóink együttműködési képessége fejlődjön, szociális érzéke mélyüljön.

Az értékelés, visszajelzés fő formái:

- Két alkalommal részletes szöveges értékelés tantárgyanként
- Személyiségértékelés írásban két alkalommal

- A standard elvárások megismertetése
- Bemeneti, félévi, év végi szintfelmérés tantárgyanként
- Az egyéni ütemterv teljesülésének havonkénti értékelése
- Rendszeres írásbeli, szóbeli értékelés, osztályozás

A gimnáziumi előkészítő év általános tartalmi elemei:

- **A tanuló induló helyzetének felmérése, állapot rögzítése kollégiumi nevelőtanárral, tanulóval közös feladat-meghatározás**
 - Hatékony gyermek- megismerési technikák alkalmazása
 - Egyéni megállapodás a célokról, ehhez ütemterv készítése
 - Rendszeres írásbeli, szóbeli értékelés, osztályozás
- **A tanulási képesség fejlesztése**
 - Tanulásmódszertan: a tanulás tanulása
 - Az egyéni tanulás képességének fejlesztése
 - A tanulási motiváció megteremtése
 - A szövegértés képességének fejlesztése
 - Feladatértelmezés gyakorlása
 - Probléma centrikus feldolgozás
- **A középiskolai életvitelre való felkészítés**
 - Stabil élet és napirend kialakítása
 - Az elfogadási és együttműködési készség fejlesztése
 - Egyéni tanulási terv kialakítása, megvalósulásának támogatása
 - Önismereti technikák megismertetése, gyakorlása
 - Reális célmeghatározás, egyéni és közösségi identitás erősítése
 - Kitartás, kötelességtudat fejlesztése
- **Résztétel a továbbtanulási célok kijelölésében**
 - Résztétel a tanuló felvételi döntésében
 - A célzott középiskola felvételijére való felkészülés támogatása
 - Amennyiben saját iskolájában is van felvételi lehetőség, akkor az iskola saját elvárásainak közvetítése
- **Folyamatos kapcsolattartás a kollégiumi nevelőtanárokkal**
 - Folyamatos visszajelzés a tanuló egyéni haladási üteméről
 - Egyéni korrekciós feladatok meghatározása a kollégiumi nevelőtanárral és a tanulóval közösen
 - Az egyes tanulók terhelhetőségének és tényleges terhelésének egyeztetése
- **Értékelés visszajelzés**
 - Két alkalommal részletes szöveges értékelés tantárgyanként
 - Személyiségértékelés írásban két alkalommal
 - A standard elvárások megismertetése
 - Bemeneti, félévi és év végi szintmérés tárgyaként
 - Az egyéni ütemterv teljesülésének havonkénti értékelése (alkuképesség fejlesztése) szükség esetén korrekciója
 - Rendszeres írásbeli és szóbeli
- **Az általános iskolai hiányok pótlása, ismétlés, rendszerezés**

- Differenciált haladási ütem biztosítása, bemenő és az évközi szintmérés alapján
- Magyar nyelv, idegen nyelv és kommunikáció, olvasás, szövegértés prioritása
- Olvasás, szövegértés gyakorlása
- **Mindennapos testnevelés biztosítása (ajánlott a csapatsportok prioritása):**
Az órarendi órákon túl az iskolai sportkör foglalkozásai (csapatsport), úszásoktatás
- **Differenciált tevékenységformák-projekttanítás**
 - Művészeti csoport projektek (színjátszás, zene, képzőművészet)
 - Szocializációs projektek (kulturális, társadalmi identitás)
 - Programprojektek vissza a régi iskolába, közösségbe
- **A éves munkarendben alkalmazzuk az év három részre bontását** (bemenő, helyzetfeltáró szakasz, felvételire, iskolaválasztásra irányuló, orientációs szakasz, korrekciós, pótló, ismétlő szakasz), a szakaszos (epochális) tanítást a projektek esetén megvalósítjuk, valamint a kiscsoportos tanulásszervezést alkalmazzuk.

Az előkészítő tanévet követően a tanulók egy része továbbra is gimnáziumunk tanulója marad. Esetükben az osztályfőnökök és a gimnáziumi programgazda kiemelt gondoskodásával, a kollégiumi AJKP programgazdával és a kollégiumi csoportvezetővel szoros együttműködésben tudjuk elérni, hogy a tanulók hátrányaikat egyre inkább be tudják hozni, és a többi gimnáziumi tanulóval együtt, többségükben eredményesen tudnak haladni.

➤ **Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység a gimnáziumban**

A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

Célunk, hogy olyan támogató iskolai légkört teremtsünk, ahol biztosított a tanulók testi-lelki fejlődése. Segítsük a diákokat abban, hogy ne szenvedjenek hátrányt szociális okok vagy a gondoskodás hiánya miatt, hogy megtalálják helyüket a közösségükben, és minél harmonikusabb, teljes életet élő felnőtté válhassanak.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink a gimnáziumban:

A veszélyeztetettség felismerése, segítségnyújtás, a káros hatások ellensúlyozása.

- Tanítási órákon, szünetekben, szabadidős programok alatt igyekszünk figyelni az esetleges krízishelyzet miatti magatartásváltozásokra.
- A problémákat pedagógiai eszközökkel orvosoljuk, súlyosabb esetekben a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét kérjük.
- Segítjük a diákokat abban, hogy maguk is felismerjék társaik veszélyeztetett helyzetét, hogy tudják, kinek jelezhetik a gondjaikat.
- Továbbképzéseken, szakmai értekezleteken veszünk részt annak érdekében, hogy időben felismerjük a veszélyeztető tényezőket, a korai tüneteket.

Általános prevenciót szolgáló feladatok:

A veszélyeztetettség megelőzésében kiemelt feladatunk a fiatalok személyiségfejlesztése, az egészséget befolyásoló szokások, pozitív magatartás kialakítása.

- Rendszeres felvilágosító programokat, előadásokat szervezünk orvosokat, egészségügyi szakembereket hívunk meg.
- Osztályfőnöki órákon, tanórákon az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket nyújtunk.
- Biztosítjuk a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetőségét az iskolában és iskolán kívül (társas környezet kontrollálása, kirándulás, színház-látogatás).

Folyamatos információcsere lehetősége

- Együttműködünk a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó intézményekkel és hatóságokkal.
- Tájékoztatjuk a tanulókat és a szülőket a gyermekjóléti szervezetekről.
- Rendszeresen tartjuk a kapcsolatot a tanulókkal, szülőkkel, kollégiumi nevelőkkel.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

együttműködésünk eredményeként enyhíthetjük a hátrányos és veszélyeztetett tanulóink helyzetét, problémáikat a saját pedagógiai eszközeinkkel meg tudjuk oldani.

A tanulók részt vesznek a szervezett előadásokon, versenyeken. Egyre többen élnek egészségesen, sportolnak, túráznak, megismerik és megtapasztalják az egészséges életmód örömeit, értékeit.

Tudatosan óvják egészségüket, védik magukat és társaikat a káros hatásoktól.

A rászorult tanulók segítséget mernek kérni tanáraiktól, a gyermek- és ifjúságvédőtől, védőnőtől, segítenek társaiknak a helyes döntések meg-hozatalában, mernek felelősen dönteni önmagukról.

A célok megvalósulásához szükséges legfontosabb feltételek

Személyi feltételek:

Az iskola minden pedagógusa, osztályfőnökök, védőnő, orvos, előadók.

Tárgyi feltételek:

Kazetták, CD-k, filmek, kölcsönözhető könyvek, osztályterem (rendelkezésre állnak).

Együttműködési kapcsolatok:

Gyermekjóléti Szolgálat, Szekszárd
 Nevelési Tanácsadó
 Rendőrkapitányság
 Vöröskereszt
 Mentőállomás
 Kollégium
 RÉV

Problémakezelés:

Jogi lépések kezdeményezésére ifjúságvédelmi ügyekben a főigazgató vagy a főigazgatóhelyettesek jogosultak.

Tanulók külső szerv által történő meghallgatásán a szülő akadályoztatása esetén, a szülő kérésére, az osztályfőnök vagy a nevelési főigazgatóhelyettes vesz részt.

➤ A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása az általános iskolában, integrációs pedagógiai rendszer

Esélyegyenlőség / méltányos oktatásszervezés: Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a

diákkörök, a szervezett kulturális/ szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében. Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.

Kirándulások, táborozások iskolai szervezésekor tekintetbe vesszük az érintett csoport anyagi helyzetét.

Megszervezzük a rászoruló gyerekek felszereléssel, ruhával történő támogatását a szülői közösség bevonásával.

Szervezett foglalkozások, programok:

- hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség- kibontakoztató felkészítése
- az egyéni képességekhez igazodó kiscsoportos foglalkozás gyógypedagógus irányításával
- egyéni fejlesztési terv alapján történő foglalkozás
- napközi otthon
- tanulószoba
- diákétkeztetés
- felzárkóztató foglalkozások
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési gondjai enyhítésének segítése
- családlátogatások
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő tevékenysége
- javaslat a rászoruló gyermekek önkormányzati segélyezésére

Integrációs pedagógiai rendszer az általános iskolában

Az általános iskolában a 2005/2006-os tanévtől kezdve működik az integrációs pedagógiai rendszer, mely a szociális hátrányokkal küszködő gyermekek érdekeit tartja szem előtt.

Intézményünk minden tanév elején elkészíti az adott évre szóló helyzetelemzést, amely tartalmazza:

- kimutatás a létszámokról
- beiskolázási terv
- szervezetfejlesztés
- erőforrás
- iskolába kerülés előkészítése
- heterogén osztályok kialakítása
- partnerkapcsolatok
- a tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei
- eszközjellegű kompetenciák – tanórán kívüli programok
- módszertani elemek
- műhelymunka
- értékelési rendszer
- multikulturális tartalmak
- pályaorientáció

A helyzetelemzésből kiindulva elkészítjük az integrációs cselekvési tervet.

1. Integrációs stratégia elkészítése:
 - jogosultság megállapítása, arányok figyelemmel kísérése
 - kapcsolattartás a települések önkormányzataival
2. Iskolába való bekerülés segítése
3. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok működtetése
4. Integrációt segítő programok szervezése
5. Átmenetek elősegítése:
 - óvoda-iskola
 - alsó tagozat-felső tagozat
6. Együttműködési partnerkapcsolatok kiépítése
7. Háromhavonkénti szöveges értékelés lebonyolítása

Közelebbi célok:

1. Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, együttnevelésére.
2. Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
3. Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
4. Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Távolabbi célok:

1. Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma
2. Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
3. Nő az érettségire adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
4. Az országos kompetencia mérések eredmények átlagaival az adott intézmény eredményei szinkronban vannak.

Partnerkapcsolatok fejlesztése – óvoda-iskola illetve iskolafokok közötti átmenet: Kiemelt figyelmet fordítunk az ágazati és ágazatközi partnerekkel való együttműködés kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. tanévente egy alkalommal) szervez olyan közösségi napot (pl. pályaorientációs családi nap), melynek kiemelt fókusz a ágazati és ágazatközi partnerség építése, erősítése a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

Partnerkapcsolatok fejlesztése (családokkal való kapcsolattartás, családok bevonása, ágazati, ágazatközi együttműködések): Biztosítjuk a sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola) átmenetet támogató fejlesztések strukturális garanciáit. ILMT alapú komplex intézményfejlesztésünk részeként a sikeres átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos eredményeinket rendszeresen (pl. a tanévben két alkalommal) közvetítjük a nevelőtestület (pl. nevelőtestületi napon) és a fenntartó felé is (pl. írásos beszámoló formájában).

➤ **Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység az általános iskolában**

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettségére esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal, `
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
-
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),

- a tanulók szociális helyzetének javítása (természetbeni támogatás az IPR kereteiben), a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

5.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.

5.4.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes leírását személyes munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb helyi feladataik az alábbiak:

Legfontosabb feladata: tanulói személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak általános iskolában a középiskolai továbbtanulásra, gimnáziumban az érettségi vizsgára és a felsőfokú továbbtanulásra való sikeres felkészítése.

Pedagógiai tevékenysége biztos szaktudományos tudást tükröz.

Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait.

Ismeri és tudatosan felhasználja szakterülete, tantárgya kapcsolatait más műveltségterületekkel, tantárgyakkal. Együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket.

Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

Fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.

A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A főbb tevékenységek összefoglalása:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- pedagógiai adminisztráció és a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátása,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok (felzárkóztatás),
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete órák között
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, szaktantermek rendben tartása,
- közreműködés a leltározásban, selejtezésben
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- részt vesz a nevelőtestületi munkában. Feladatait a Munkatervben rögzített tervezési dokumentumok alapján elvégzi.

5.4.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnökök feladatait személyre szóló munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb feladata: az adott osztály osztályfőnöki feladatainak ellátása, a tanulókkal kapcsolatos jutalmazó és fegyelmező intézkedések, kapcsolatfelvétel a tanuló kollégiumi nevelőtanárával, szüleivel a tanulóval kapcsolatos nevelési, oktatási ügyekben.

A főbb tevékenységek összefoglalása:

- alaposan megismeri tanítványai személyiségét. Az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve. Segíti az osztályközösség kialakulását,
- együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, ha ennek szükségéig látja: látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal; a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (kollégium, sportvezető, stb.),
- kapcsolatot tart az osztály diákönkormányzati vezetőségével, biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközségi ülésen való részvételét,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét (erről a szülőket rendszeresen tájékoztatja), az osztály fegyelmi helyzetét. Az alulteljesítő tanulók szüleit december 1-10. között, majd április 20-25. között értesíti (a végzősök esetében március 20-25. között),
- különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, esélyegyenlőségének biztosítására és előmozdítására,
- számon tartja az egészségügyi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számunkra,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti,
- osztályértekezlet összehívását kezdeményezi osztálya problémájának elemzésére, megoldására,

- szülői értekezletet tart, szükség esetén családokat látogat, a digitális napló útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- a szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja a főigazgatót (helyettesét),
- felelősen ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (osztálynapló naprakész vezetése, év eleji, félévi és év végi statisztikák, törzslap, bizonyítvány, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók, stb.),
- mint osztályfőnök saját hatáskörben indokolt esetben évente összesen 3 nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulóinak,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére, AJKP tanulók segélyezésére, a tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza,
- fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményez,
- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- részt vesz a nevelési munkaközösség munkájában, megbeszélésein, értekezletein,
- javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- a nevelő-oktató munkájához munkatervet/tanmenetet készít,
- tudatosan fejleszti az életpálya-építési kompetenciákat, segíti a tanulók pályaválasztását, pályaeorientációját,
- tudatosan fejleszti a tanulók pályaépítési kompetenciáit, kiemelten az MTMI területek népszerűségének növelésére
- közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában,
- részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának, diákigazgató-választási műsorának, stb. előkészítő munkálataiban,
- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulónak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését
- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására,
- minden év szeptemberének 10. napjáig nyilvántartást készít a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákokról,
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a digitális naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a menzások, a kollégisták adataiban bekövetkező változásokat
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírta a tanulókkal.

Ellenőrzési kötelezettségei

- november, január és április hónap 8. napjáig ellenőrzi a digitális napló osztályozó részének állapotát, az osztályzatokat érintő hiányosságokat jelzi az oktatási főigazgatóhelyettesnek,

- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 8 napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket,
- a digitális naplóban generált írott üzenet útján értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáiról
- a konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

5.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatokban való részvételi jogainak gyakorlási rendje, az iskolai közélet

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani. Intézményünk a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a házirendben található.

A diákok szerepvállalása az iskolai közéletben, az önkormányzatiság érvényesülése pedagógiai szemléletmódunk alapja.

A tanulói részvétel mértéke, az együttműködés módja, az iskolánkra jellemző közvetlen tanár-diák viszony az oktatás-nevelés folyamatában meghatározó, mert ettől függ, hogy tanár és diák a tanítás-tanulás kulcsfontosságú tevékenységeit mennyire végzi szívesen és tudatosan.

A jó iskolai közérzet a tanároknak és diákoknak közös érdeke. Ennek egyik feltétele a szervezett, jól működő iskolai közélet.

Az iskolai közélet formálásában a vezető szerep a pedagógusé. A pedagógus mintaadó, értékközvetítő, vezető szerepét ugyanakkor toleránsan érvényesíti.

Célunk segíteni tanulóinkat abban, hogy a közösségért tenni akaró és tenni tudó aktív felnőttekké váljanak.

A cél elérését szolgáló feladataink:

Be kell vonnunk tanulóinkat az iskolai döntések előkészítésébe, a tervezés és értékelés folyamatába. Kölcsönös információcserével törekednünk kell arra, hogy megismerjék közösségünk legfontosabb gondjait és törekvéseit, hogy mindezzel azonosságot tudjanak vállalni.

Tevékenységek, kapcsolatrendszer:

- Az iskola tanulóinak szervezett képviselőtét a diákönkormányzatok (DÖK) látják el. A diákönkormányzatok tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzatok élén választott iskolai diák-bizottság (DÖK-vezetőség) áll. A diákönkormányzatok működését segítő tanárok támogatják. A diákképviselőt és az intézményvezetést kapcsolattartásának módját az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti. A kapcsolattartás kulcskérdése a rendszeresség.

- Az iskolák a DÖK működéséhez évente fenntartói vagy szülői támogatás esetén tudnak pénzügyi keretet biztosítani, melynek felhasználásáról a DÖK önállóan dönt. Egyébként a rendezvények szervezését a kiadásokat teljesen fedező térítési díjjal lehet megoldani.
- A működés tárgyi feltételeit az iskolák biztosítják (DÖK-terem, infrastruktúra).
- Az iskola főigazgatója minden, a diákságot érintő ügyben tájékoztatja (az érintett) DÖK vezetőségét. A fontos döntéseket hozó tantestületi értekezleteken lehetővé teszi a diák-önkormányzati vezetők részvételét.
- Az iskola főigazgatója felelős azért, hogy a képviseleti jogú diákönkormányzat javaslattételi, véleményezési és egyetértési jogát gyakorolhassa (tanév helyi rendje; iskolai dokumentumok, szabályzatok módosítása; tantárgyválasztással, tankönyvek kiválasztásával összefüggő kérdések; tankönyvtámogatás elvei és eljárásai; szociális és fegyelmi ügyek; I. Béla emlékplakett odaítélése).
- Az iskola rendszeresen lehetővé teszi a szorgalmi időben szervezett diák-önkormányzati vezetőképzésen való részvételt 2-3 diák számára.
- A diákközsgyűlésen (évente kétszer) a nevelőtestület tagjai részt vesznek. A diákközsgyűlés a diákközösség legmagasabb fóruma.
- A diákönkormányzat rendezvényeit a nevelőtestület támogatja, azokon részt vesz, felügyeletet vállal. A diáknapi lebonyolításában a tanári kar a diákigazgató irányításával közreműködik.
- A tanulói tájékoztatás eszközei az iskolaújság és az iskolarádió.
- Az iskolák diákönkormányzatainak delegáltjai részt vesznek az Iskolaszék munkájában.

Munkánkat eredményesnek tekintjük, ha

- a DÖK olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat képvisel, amelyekkel nem sérti az egyéni érdekeket.
- a diákönkormányzat fejleszti a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- fejlődik a közösség iránti felelősségtudat
- a DÖK igényli a felelősségteljes közszereplést, a demokratikus kommunikáció gyakorlatát.
- a DÖK-terem kihasználtsága növekszik;
- a diákönkormányzat önállóan működik, a DÖK-segítő felnőtt kezdeményező szerepe csökken;
- a webes iskolaújság minimum kéthavonta frissül. Az iskolarádió rendszeresen műsort sugároz és információt közvetít.

5.6. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

5.6.1. A diákokkal való kapcsolattartás formái

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumot működteti az iskola illetve a diákönkormányzat

Diákközyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvehetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

5.6.2. A pedagógus és a szűlői ház kapcsolata

A szűlők a legfontosabb partnereink, akik az iskolaválasztással kifejezték nevelési alapelveink és céljaink elfogadását.

Az az alapelvűnk, hogy az oktatás és nevelés összhangján alapuló pedagógiai folyamat irányítója a tanár, a szűlőkkel az egyenrangú kapcsolatra törekvés mellett érvényesűl. A nevelés a pedagógus és a szűlő közös feladata, az együttműködés a tanuló alapvető érdeke, a pedagógusnak és a szűlőnek pedig az oktatási törvényben is előírt kötelezettsége.

Feladataink, az együttműködés tartalmi elemei:

A szűlőkkel folyamatosan konzultálunk gyermekeik fejlődéséről, munkájáról, a közösségben elfoglalt helyéről, kapcsolatainak jellemzőiről. A tanulásirányítás, a tehetséggondozás, a segítő tevékenységek (szociális hátrányok, tanulási kudarcok, beilleszkedési nehézségek), a továbbtanulás, pályaorientáció, a magatartás és szorgalom formálása az együttműködés legfontosabb területei.

Célunk, hogy a szűlőkkel a családdal együttműködve segítsűnk a Pedagógiai programban megfogalmazott célok sikeres megvalósítását.

Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái:

- a szűlői önkormányzatiság a szűlői szervezet működésével érvényesűl: iskolánkban ez a szűlői munkaközösség választmánya (SZMK), osztályszűlői keretben választott küldöttekkel (gimnáziumi osztályonként általában 2 fő, általános iskolai osztályonként 2 fő). Ennek elnökét a küldöttek maguk választják. Az SZMK meghatározza programját, de az iskolavezetés és a DÖK is kezdeményezheti összehívását. Az SZMK képviselőket delegál az Iskolaszékbe.
- az osztályok küldöttei a szűlői értekezleteken összegyűjtik a problémákat, és ugyanezen alkalmon jelzik az ügyek elintézését vagy a velűk kapcsolatos eljárásokat.
- Az iskolavezetés és az SZMK között szervezett kapcsolattartást tanévente az iskola munkaterve rögzíti és ütemezi. Évente legalább két alkalommal a főigazgató ad tájékoztatást az iskola munkájáról.

- Minden tanévben a nyílt napon részletesen tájékoztatjuk a szülőket iskolánk nevelésfilozófiájáról, céljairól, a képzési szerkezetéről, az oktatás-nevelés eredményességéről.
- Szülői értekezletet félévente egyszer (tanévente kétszer), a középiskolai végzős évfolyamon tanévente háromszor szervezünk.
- Fogadóórát a szülői értekezletek között, tanévente két alkalommal tartunk.
- Pályaválasztási tanár-diák-szülő találkozó
(Pályaválasztási szülői értekezlet, amelynek az elsődleges célja a releváns információs csatornák (online és offline) bemutatása, a pályaválasztással kapcsolatos tájékoztatói lehetőségek megismertetése a szülőkkel, diákokkal. A rendezvényen előadások, kerekasztal beszélgetések, interaktív műhelyek valósulnak meg.)
- A szülőket írásban, a digitális napló útján tájékoztatjuk. Az osztályfőnökök a félévek zárása előtt minimum egy hónappal levélben tájékoztatják a vártnál gyengébben teljesítő diákok szüleit, szükség esetén kezdeményezve a találkozást az osztályfőnökkel, szaktanárral.
- A szülőket a középiskolában előzetes egyeztetés alapján-, az általános iskolában folyamatosan fogadjuk.
- A kapcsolattartás telefonon (ha a szülő igényli, e-mailben is) megvalósul.
- A rendezvényekre az SZMK vezetőjét ill. képviselőjét (Iskolaszék tagjait) minden alkalommal meghívjuk.
- A Szervezeti és Működési Szabályzat meghatározza a szülői közösség döntési egyetértési, javaslattevési, véleményezési jogkörét. A főigazgató a felelős azért, hogy a szülők jogosultságait gyakorolhassák.
- A gimnáziumi tanulók nagyobb csoportját (évfolyamok, gimnáziumi tanulók, szakközépiskolai tanulók) érintő döntéseket hozó nevelőtestületi értekezleteken az SZMK vezetőinek részvételét (tanácskozási joggal), valamint az Iskolaszék tagjainak részvételét lehetővé tesszük.
- Az általános iskolában a TÁMOP 3.3.8-12/2-2012-0032 pályázat fenntartása során kiemelten kezeljük az iskola és a szülői ház kapcsolatát. Ennek keretében a tanévre megtervezett iskolai programok sorozatára a hátrányos helyzetű tanulóink szülei meghívást kapnak. A számukra kiemelt programok minden tanévben a munkatervben kerülnek megjelölésre. A szülőkkel közös programok a tanulók önismeretét fejlesztik, mely hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. A szülők – tanulók – pedagógusok a kötetlen közös programok során egy új kapcsolati hálóban egymás mellett és nem fölé – alárendeltként a megismerés és megértés valamint a segítségnyújtás új szintjére juthatnak el.

Az együttműködést akkor tartjuk eredményesnek, ha

- a kapcsolattartás rendszeres;
- a tájékoztatás korrekt és kölcsönös, a tanuló jogait tiszteletben tartó;
- tanárok és szülők egyaránt elégedettek az információk mennyiségével és mélységével, és mindezt a tanulói elégedettség is alátámasztja.

5.6.3. Az iskola tanárainak és más dolgozóinak kapcsolata

A pedagógiai döntések fóruma a tantestületi értekezlet. A tantárgy-pedagógiai munka közvetlen koordinálása szakmai munkaközösségekben történik. A nevelőtestület és a szakmai munkaközösségek feladat- és hatáskörét a Szervezeti és Működési Szabályzata írja le.

Az éves munkatervben meghatározzuk a tanévi feladatokat, ebben a munkaközösségek szerepvállalását. A tanév végén értékeljük tevékenységünket, és elindítjuk a következő tanév tervezési folyamatát.

Az iskola tanárai kapcsolatrendszerének működését önértékelési rendszerünkben teszteljük, a működés eredményességét az előző mérésekhez viszonyítjuk.

5.6.4. Együttműködés más intézményekkel, partnereinkkel

Az iskolánkról formált vélemény kialakulásában nagy jelentőségű, hogy milyen minőségű a kapcsolatrendszerünk. Ezt fontosnak tartjuk nevelési szempontból is: a nyitott iskolában a világban eligazodni képes fiatalok nevelődnek.

Célunk a kapcsolatok ápolása, építése.

Az együttműködés színterei, formái:

- **A kollégiummal:**

Iskolánk tanulóinak kb. 12 %-a kollégista. A kollégium közvetlen szomszédságából adódóan kollégista tanulóink nevelési-oktatási gondjainak megoldásában folyamatos együttműködés lehetséges és szükséges az osztályfőnökök, a szaktanárok és a kollégiumi nevelőtanárok között.

- **A közösségi szolgálatban a fogadó szervezetekkel:**

Az iskolai közösségi szolgálat megvalósításában együttműködő szervezetekkel együttműködési megállapodást kötünk, melyben meghatározzuk az együttműködés idejét, a tanulók által végzendő feladatokat. A partnerszervezetek képviselőt meghívjuk a gimnáziumba, tevékeny életük, életpályájuk és tevékenységük bemutatására.

- **Sportegyesületekkel, kulturális csoportokkal, művészeti alapiskolával, civil szervezetekkel:**

Tanulóink harmonikus személyiséggé nevelésében fontosnak tartjuk iskolán kívüli tevékenységüket. Ezért azt támogatjuk és elismerjük. Törekszünk arra, hogy a tanulásban kiemelten segítsük őket. A tanulóinkat foglalkoztató szervezeteket az iskolai rendezvényeinkbe bevonjuk. A sportosztály működéséhez a sportegyesületekkel együttműködési megállapodást kötünk.

- **Az I. Béla Alapítvánnyal:**

Pedagógiai programunk megvalósításában nagy segítségünkre van az iskola mellett működő alapítvány, mely céljaink megvalósításának, hagyományaink megőrzésének egyik legfontosabb anyagi biztosítója.

A Kuratórium elnökét valamennyi rendezvényünkre meghívjuk.

- **Az Illyés Gyula Könyvtárral:**

Író-olvasó találkozókkal, rendezvényeiken részvétellel, tanórán kívüli rendszeres tevékenységben való aktív szerepvállalással, pályázati projektekben való közös tevékenységgel

- **A Babits Mihály Kulturális Központtal:**

Hangversenyek és színházi programok szervezésével, kiállítások látogatásával, ill. nagyszabású rendezvényeink (I. Béla Napi Művészeti bemutató) színhelyeként. A Művelődési Ház nyári informatikai táborának igény esetén helyszínt biztosítunk.

- **Az MNL Tolna Vármegyei Levéltárával és a Wosinsky Mór Múzeummal:**

Rendezvények, kiállítások, levéltári és múzeumi órák, központi „szakkörök” látogatásával.

- **A helyi médiával (újságok, szekszárdi tv):**

Marketing tevékenységünk egyik legfontosabb eleme iskolánk munkájának folyamatos bemutatása.

- **A gazdálkodó szervezetekkel:**

A szakmai gyakorlati képzés, a szakközépiskolai szakmai alapozó képzés tárgyi feltételeinek megteremtésében több szervezettel építettünk ki kapcsolatot, melyet a Neumann Verseny szervezésével is ápolunk. Az együttműködő gazdálkodó szervezetek képviselőit szakmai előadóként, zsűritagként meghívjuk. Támogatóink nevét a honlapon nyilvánosságra hozzuk.

- **Az egészségnevelésben, környezeti nevelésben együttműködő partnereinket és a kapcsolat tartalmát egészségnevelési- ill. környezeti nevelési programunk tartalmazza.**

- **A pedagógiai szakmai szolgáltatóval és a pedagógiai szakszolgálattal:**

A szakmai szolgáltatást nevelőtestületi belső képzéshez, továbbképzéshez vesszük igénybe. Bekapcsolódunk a szakmai programokba, Iskolánk két tanára lát el szaktanácsadói feladatokat.

A pedagógiai szakszolgálat segítségét (szakvizsgálatát) szükség esetén igénybe vesszük.

- **A Tolna Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztályával:**

A pályaválasztási börze révén kerülünk kapcsolatba, rendezvényüknek hagyományosan résztvevői vagyunk.

- **Az általános iskolákkal:**

Intenzív kapcsolatot tartunk a beiskolázási tevékenységünk kapcsán. Részt veszünk a nyolcadik osztályosok szüleinek az általános iskolában szervezett pályaválasztási szülői értekezleten.

Tehetséggondozó programunk részeként 2002 óta szervezünk általános iskolások számára ún. gimnáziumi előkészítőt, tehetséggondozó foglalkozásokat. Együttműködünk az általános iskolákkal tanulókövető rendszereik működése terén is.

- **A város és a megye középiskolaival:**

A vizsgáztatás, a tehetséggondozás terén az együttműködésben már vannak kialakult hagyományaink. Törekszünk a tapasztalatcserére, pedagógiai gyakorlatunk kölcsönös megismerésére. Nyitottak és készek vagyunk minden további tartalmi együttműködésre.

- **Pécsi Tudományegyetemmel:**

Tanulóink pályaaorientációjában kiemelt figyelmet fordítunk a PTE –vel, kiépített jó kapcsolat ápolására. Az egyetem rendezvényein rendszeresen részt vesznek a pedagógusok és a diákok, bekapcsolódnak a meghirdetett versenyekbe, részt vesznek különböző fórumokon, nyílt napokon, tudományos konferenciákon. Az egyetem oktatói rendszeres vendégei pályaaorientációs napunknak. A PTE partnerintézményeként tanárjelölt hallgatók gyakorlati képzését is végezzük.

- **Pályázati partnereinkkel:**

EU-s pályázataink révén számos intézménnyel valósítunk meg a pályázatok keretében közös pedagógiai tevékenységet.

- **Nemzetközi oktatási kapcsolataink:**

Az Európai Unió polgáiraiként elengedhetetlenül szükséges, hogy tanulóink személyesen is szerezzenek tapasztalatokat más kultúrákról, gondolkodásmódról, életstílusról. A személyes kapcsolattartás élménye gazdagítja tanulóink világképét és bővíti ismereteiket.

A kapcsolattartás során az idegen nyelv élővé válik, a kommunikációs képesség gyorsan fejlődik.

A hatékony kommunikáció feltétele a nyelvtudás, a nyelvtanulás tehát értelmet nyer.

Iskolánkban tanulóink számára tanórai keretekben biztosítjuk az élő idegen nyelvek és az elektronikus kommunikációhoz szükséges készségek elsajátítását. A nemzetközi kapcsolatokban való részvételre az elmúlt években elsősorban pályázatok révén nyílt lehetőségünk. Ha a látogatásokat is tartalmazó projektrész lezárul, diákjaink szaktanári irányítással elektronikus úton tartják a kapcsolatot és valósítják meg a pályázati programot projektmunka keretében.

Folyamatosan nyújtjuk be pályázatainkat nemzetközi kapcsolatok építésére. Ezen túlmenően is folyamatosan keressük az alkalmat nemzetközi diákcserékhez, külföldi utakhoz.

A nemzetközi kapcsolatok megőrzésében, újak felkutatásában, a lehetőségek feltérképezésében a nyelvi munkaközösség vállal vezető szerepet.

A diákcserék mellett továbbra is támogatni szeretnénk a nemzetközi együttműködés virtuális formáit különböző oktatási projektekbe való bekapcsolódással.

A gimnázium 2024-ben bekapcsolódott az Európai Nagykövet Iskola Programba.

Célkitűzéseink alapján az alábbi fő pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a kapcsolattartással, együttműködéssel, kommunikációval kapcsolatos teendőinket.

Kiemelt feladataink:

- Minden partnerrel a kölcsönösségre és a konstruktivitásra épülő kapcsolatot ápolunk.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használjuk az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- Építünk partnereink, a kollégák, a szakmai fejlődést segítők visszajelzéseire.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően működünk együtt a nevelőtestületben, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- Rendszeresen egyeztetünk partnereinkkel.
- A problémák kezelésében törekszünk a kölcsönösen elfogadható, közösen kialakított megoldások megtalálására.
- Együttműködünk a nevelőtestületben különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakítunk ki.
- Munkánk során érthetően és a pedagógiai céljainknak megfelelően kommunikálunk.
- Tudatosan támogatjuk a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.

5.7. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés területét az EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM tárgyalja, mely pedagógiai programunk 1. sz. melléklete

6. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a nevelési program 3. és 4. számú melléklete tartalmazza.

6.1. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az osztályozó vizsgát, a különbözeti vizsgát, valamint a pótló és javítóvizsgát együtt: tanulmányok alatti vizsgának nevezzük.

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsgával a félévi, ill. az év végi osztályzatok megállapítása történik. Intézményünkben osztályozó vizsgát tesznek azok a tanulók, akik arra jelentkeznek, illetve akik számára a főigazgató határozata előírja.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. Pl. iskolaváltáskor, vagy egyik tanulmányi területről egy másikra átmenetkor az addig nem tanult vagy alacsonyabb fokon tanult tárgyakból teendő számonkérés.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, illetve akik számára a főigazgató határozata előírja.

A javítóvizsga időszakát a tanév rendje rendelet rögzíti, augusztus 20. és 31. között szervezzük meg. A javítóvizsgák alkalmával különbözeti vizsgákat szervezünk azon tanulók részére, akik az adott tárgyból az emelt szintű érettségire felkészítő képzésbe csak a végzés évében kapcsolódhatnak be. A tanuló erre a különbözeti vizsgára önállóan készül fel, számára a kimaradt képzés óráit nem pótoljuk.

Különbözeti vizsgát ír elő a főigazgató határozatban, ha a tanuló átvétele miatt erre szükség van. Ez a különbözeti vizsga szükség szerint szervezhető a tanév bármely időszakában.

Osztályozó vizsgákat tanévente rendszeresen szervezünk: egyéni tanrendű tanulók számára a félév és a tanév zárása előtt; az érettségi vizsgaidőszakokat megelőző három hétben, ill., ha a tanuló sajátos helyzete miatt erre határozatban időszakot jelöl ki a főigazgató.

Az egyéni tanrendű tanulók számára félévkor és a tanítási év végén, a zárás előtti három hetet felölelő időszakban szervezzük meg az osztályozó vizsgát. Az év végi osztályozó vizsga eredménye határozza meg a bizonyítványba kerülő osztályzatot, ezért az év végi vizsgán a tanév teljes anyagából kell a vizsga tartalmát összeállítani.

A tanuló az iskola főigazgatójától különös esetekben egyes tantárgyakból felmentést kaphat a tanórára járás alól. Ebben az esetben osztályozó vizsgán eleget kell tennie a tantárgy (éves) követelményeinek.

A tanulmányok alatti vizsgát a főigazgató vagy a nevelőtestület határozatában előírja.

6.2. Az alkalmassági vizsga szabályai

Sportegészségügyi és fizikai alkalmassági vizsgálat

A köznevelési sportiskolai tanulmányi területre jelentkező 8. évfolyamos tanulók számára a központi felvételi vizsga mellett a felvétel feltételeként sportegészségügyi alkalmassági és fizikai, illetve sportági képesség felmérési vizsgálatot tartunk a középiskolai felvételi eljárás időszakában. A sportegészségügyi alkalmasságot a sportorvos igazolhatja. Az igazolást a fizikai képességfelmérés napján kell bemutatniuk a felvételizőknek.

A fizikai ill. sportági képesség felmérés a következő területeket érinti:

- ingafutás
- helyből távolugrás
- kötélmászás (lányok) vagy függeszkedés (fiúk)
- sportági képességek vizsgálata: sportágra jellemző mozgásformák felmérése

A fizikai képességfelmérésen való megfelelés a szükséges feltétele a köznevelési típusú sportiskolai tanulmányi területre történő felvételnek, eredménye a tanulók rangsorolásába nem számítható be. Nem-megfelelés esetén a jelentkező tanuló nem nyerhet felvételt az élsport-utánpótlást tudatosan felvállaló képzésre.

6.3. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Intézményünk szóbeli felvételi vizsgákat nem szervez. Mivel vizsgák nincsenek, a követelmények meghatározására nem kerül sor.

7. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

Intézményünk a KRÉTA tanulmányi rendszert használja. A KRÉTA tanulmányi rendszerben az érdemjegyekről, a tanulói előrehaladásról a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt értesíteni kell, a szóbeli feleletek értékelését az adott napon, az írásbeli munkák értékelését két héten belül szükséges rögzítenie a pedagógusnak.

8. A felvétel és átvétel, az iskolaváltás helyi szabályai

Belépés az iskolába

➤ 1. évfolyamon

Az iskola beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, anyagi, családi háttérétől, származásától, tehetségétől függetlenül egyformán szívesen fogadja körzetének minden gyermekét.

A beiratkozáshoz be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat
- nyilatkozat az életvitelszerű lakcímről (életvitelszerű ott lakásnak minősül, ha a tanuló a kötelező felvételt biztosító iskola körzetében található ingatlant otthonául használja, és az ilyen ingatlan a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásában a tanuló lakóhelyeként vagy tartózkodási helyeként az iskolai beiratkozás első határnapját megelőző három hónapnál régebb óta szerepel)
- nyilatkozatot a törvényes képviselőről

Beiratkozási körzeten kívül lakó tanulók első évfolyamra történő felvétele során a jogszabályban szabályozott előnyben részesítés és a különleges helyzet sorrendjében döntünk. A férőhelyek számát figyelembe véve a felvételi kérelmeket az általános iskola teljesíteni tudja, sorsolás megszervezésére nincs szükség.

➤ 9. évfolyamon

Elsősorban a szekszárdi illetve a Szekszárd vonzáskörzetébe tartozó általános iskolák végzős tanulóit várjuk, közülük is elsősorban azokat, akiknek céljai között szerepel a felsőfokú továbbtanulás, és kitartó munkára képesek.

A felvételi eljárás tanév rendjéhez igazodó időbeli ütemezésére (helyi rendjére), a meghirdetett tanulmányi területekre (fenntartói jóváhagyásra) minden évben a nevelőtestület tesz javaslatot. A 2003/2004. tanévtől a központi írásbeli vizsga megírásával lehet a négy évfolyamos gimnáziumi tanulmányi területeinkre jelentkezni. Az Arany János Kollégiumi Program előkészítő kilencedik osztályába a központi írásbeli vizsga előírásáról a kollégium javaslatát kikérve döntünk. A felvételi összteljesítménybe az írásbeli vizsga mellett a 7. év végi és a 8. félévi osztályzatokat öt tantárgyból beszámítjuk.

Az általános iskolai tanulmányi eredmények (hozott pontok) számítása:

A hozott pontokat a 7. osztályos év végi és a 8. osztályos félévi eredményekből, az osztályzatok összegeként számítjuk ki öt tantárgyból. A jelentkezési lapon megadott összes tantárgy osztályzataiból a kötelezők mellett a választható tárgyak közül a jelentkező számára legkedvezőbbet választjuk ki, és azt vesszük figyelembe:

Kötelező négy tárgy	Választható tárgyak közül egy
Magyar nyelv és irodalom (egy tárgyként)	Földrajz
Matematika	Biológia
Történelem	Kémia
Idegen nyelv	Fizika
	Digitális kultúra

(Ha magyar nyelvből és magyar irodalomból külön osztályzat van, a két tantárgy érdemjegyének egészre kerekített átlagát vesszük figyelembe a pontok kialakításánál.)

A felvételi pontok számítása:

Minden tanulmányi területen az írásbeli vizsga eredményét és a hozott pontokat egyenlő súllyal (50:50) számítjuk be. A sportiskolai képzésben emellett a felvétel feltételeként a sportegészségügyi alkalmassági és fizikai, illetve sportági képesség felmérési vizsgálaton való megfelelést határozzuk meg.

A felvételi rangsor kialakítása:

A felvételi pontszám alapján sorba rendezzük a jelentkezőket. Sorrendazonosság esetén előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulókat.

Ezt követő sorrendazonosság esetén a különleges helyzetben lévő tanulókat részesítjük előnyben, majd pedig akinek lakóhelye a járás területén van

Intézményünkben a felvételi rangsorolás szempontjából különleges helyzetűnek tekintjük azt a tanulókat, aki

- írásbeli központi felvételi vizsgáját eredményesebben teljesíti

- szekszárdi
- akinek testvére jelenleg is iskolánk tanulója
- testvére, szülője iskolánk tanulója volt

Az előnyben részesítéshez a megfelelő dokumentumok benyújtása szükséges. (HH-igazolás, nyilatkozat testvér/szülő jelenlegi/korábbi középiskolai jogviszonyáról.)

Az így kialakult sorrend a felvételizők rangsora.

A köznevelési sportiskolai tanulmányi területre jelentkező 8. évfolyamos tanulók számára a központi felvételi vizsga mellett a felvétel feltételeként sportegészségügyi alkalmassági és fizikai, illetve sportági képesség felmérési vizsgálatot tartunk a középiskolai felvételi eljárás időszakában. (6.2. pont). A fizikai képességfelmérésen való megfelelés a szükséges feltétele a köznevelési típusú sportiskolai tanulmányi területre történő felvételnek, eredménye a tanulók rangsorolásába nem számítható be. Nem-megfelelés esetén a jelentkező tanuló nem nyerhet felvételt az élsport-utánpótlást tudatosan felvállaló képzésre.

Az Arany János Kollégiumi Programba ettől eltérően pályázat útján lehet bekerülni.

A programba való bekerülés feltételeit jogszabály és a köznevelésért felelős miniszter által közzétett pályázati felhívás határozza meg.

A pályázati feltételeknek megfelelés esetén:

a felvételi pontszám alapján sorba rendezzük a jelentkezőket. Sorrendazonosság esetén előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű tanulókat, majd a különleges helyzetben lévő tanulókat.

A felvételi eljárás aktuális részleteit évente ősszel a felvételi (beiskolázási) tájékoztatónkban az érdekeltek tudomására hozzuk. Ebben nyilvánvalóvá tesszük a tanulók leendő kötelességeit.

Sikeres felvétel után az éves munkatervben meghatározott időpontban (június második felében) lehet beiratkozni intézményünkbe. A beiratkozáskor az iskolai házirendet minden tanulónk megkapja.

➤ **Továbbhaladás az általános iskolánkból gimnáziumunk 9. évfolyamára:**

Az általános iskola mindazon nyolcadik osztályos tanulója, akinek félévi tanulmányi átlaga

- a.) nem éri el a 4,3-et a rendes felvételi eljárás szerint
- b.) legalább 4,3 a központi felvételi írásbeli dolgozat megírása nélkül

kérheti felvételét az általa választott tanulmányi területre.

A köznevelési sportiskolai tanulmányi területre a felvétel feltétele emellett az egészségügyi és fizikai alkalmassági vizsgálaton való megfelelés.

➤ **Átjárhatóság, átvétel**

Átvétel az iskolába:

Más általános iskolából való átvétel esetében ill. más középiskolából való átvételről az iskola főigazgatója dönt. Az átvétel során vizsgálni kell az iskolaváltásra okot adó körülményeket, a tanuló tanulmányi eredményességét. Törekedni kell arra, hogy az iskolai átlagot elérő, vagy valamely területen kiemelkedő tehetséget mutató diákok válasszák intézményünket. Ettől egyedi, a tanuló esélyegyenlőségét előmozdító esetben el lehet térni.

Az átvett tanulóknak azokból a tantárgyakból, melyek a helyi tantervben szerepelnek, de a tanuló korábbi iskolájában nem tanulta, osztályozó vizsgát kell tennie. Az átvett tanulók különböző

vizsgáját a tantárgyak óraszámában, esetleg tartalmukban való lényeges eltérés indokolhatja. E kérdésben egyedi elbírálás alapján az érintett szaktanár és munkaközösség-vezető együttes javaslatára az főigazgató dönt.

A tanuló egy tanéven belül haladékokat kaphat az osztályozó ill. különbözeti vizsgák letételére, a jogszabályban rögzített feltételek mellett. A sikeres teljesítés érdekében javasoljuk felzárkóztató órákon, korrepetálásokon való részvételét.

Az általános iskolában integrációs programban való részvételhez szükséges a szülő írásos nyilatkozata.

➤ **A tanulói jogviszony megszűnése**

Az iskolai tanulmányok befejezése előtt önkéntes iskolaváltoztatás miatt, illetve nem tanköteles korú tanuló esetén fegyelmi vétség vagy a megengedettnél magasabb igazolatlan hiányzás miatt szűnik meg a tanulói jogviszony.

A tanulmányok befejezésekor a tanulói jogviszony megszűnését a köznevelési törvény szabályozza.

A jogviszony megszűnése után reményeink szerint gimnáziumi tanulóink több mint 80%-a tanul tovább egyetemeken, főiskolákon.

9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az egyén és a társadalom számára egyaránt fontos és egyre szélesebb körben felismert szükséglet, hogy minél több állampolgár legyen képes a saját illetve mások testi épségét, egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, szaksegítségét hívni és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig megfelelően, magas színvonalon elsősegélyben részesíteni az arra rászorulókat.

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

A laikus elsősegély nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullet következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Cél:

- az élet megmentése
- a további egészségkárosodás megakadályozása
- a gyógyulás elősegítése

Feladatunk annak a tudatosítása, hogy elsősegélynyújtás révén a végleges ellátást megelőzően az egészségében hirtelen károsodott élete megmenthető, állapotának romlása megelőzhető. Az elsősegély-nyújtási alapismereteket az alábbi tartalommal kell a tanulók felé közvetíteni:

Baleset

- Fogalma
- Formái – háztartási balesetek, közlekedési balesetek, munkahelyi balesetek, sport stb.
- Veszély-jelzések (baleset-megelőzés)

Az elsősegélynyújtás alapjai

- Az elsősegélynyújtás fogalma

- Alapfogalmak (hirtelen kezdet, folyamatos jelleg, súlyosbodó, időfaktor!)
- A tevékenység sorrendje

Segélykérés/ mentőhívás

Központi hívószám: 112

Sérült/beteg vizsgálata

Újraélesztés - elmélete és gyakorlata, külső automata defibrillátor használata

Hirtelen rosszullétek

- eszméletvesztéssel járó állapotok, a beteg pozicionálása (stabil oldalfekvés)
- görcsökkel járó állapotok
- allergiás reakciók
- nehézlégzéssel járó állapotok
- fájdalommal járó állapotok

Sérülések és ellátásuk

- sebzés, sebellátás
- vérzések, vérzéscsillapítás
- rándulás, ficam
- csonttörések
- testtájak sérülései
- hő okozta sérülések
- állatok-okozta sérülések
- áramütés
- vízbefulladás
- tömeges balesetek

Mérgeзések és ellátásuk

- mérge fogalma
- mérgeзések formái: gázmérgeзések, marószermérgeзések, gyógyszermérgeзések, étkezés során előforduló mérgeзések, drogmérgeзések

A beteg szállítása

- kimentés (gépkocsi, nehezen megközelíthető helyszín, tűz, vízi mentés)
- betegmozgatás
- a beteg fektetése

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának keretei:

- osztályfőnöki órán a balesetvédelmi-munkavédelmi oktatás keretében a tanév elején minden osztályfőnöknek legalább 2 órában kell tárgyalnia
- biológia, fizika, kémia, életvitel és technika, testnevelés órákon a tanév elején a balesetek megelőzése kapcsán legalább 1 tanóra keretében kell kitérni a lehetséges balesetek következtében a sérülések ellátásának, kezelésének módjaira
- biológia órán az egészségvédelemhez kapcsolódóan a szaktanárok tanítják az elsősegélynyújtás alapvető ismereteit
- az általános iskola és a gimnázium minden tanévben megszervezi az elsősegély-nyújtási szakkört

- a közlekedésbiztonsági ismeretek elsajátítása érdekében az osztályfőnöki órákra meg kell hívni a közlekedési szakembereket, akik az elsősegélynyújtás alapvető területeire kitérnek a közlekedési balesetek tárgyalása keretében
- az iskolai védőnő rövid felhívásokban a legfontosabb tudnivalókat faliújságon megjeleníti, hetente frissülő tartalommal.
- az iskolai védőnő tanév közben az osztályfőnöki órán előadást tart az elsősegélynyújtás módjairól

10 . A gimnázium helyi tanterve (2. kötet)

11. Az általános iskola helyi tanterve (3. kötet)

12. A kollégium pedagógiai programja (4. kötet)

13. A pedagógiai program mellékleteinek rendje

A pedagógiai program mellékletei

1. számú melléklet: A gimnázium és az általános iskola Egészségfejlesztési Programja
2. számú melléklet A gimnázium és az általános iskola Környezeti Nevelési Programja
3. számú melléklet Tanulmányok alatti vizsgák rendje Gimnázium
4. számú melléklet Tanulmányok alatti vizsgák rendje Általános iskola

14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A jelen pedagógiai programban foglaltak fenntartói jóváhagyást követően lépnek hatályba, a 2025/2026. tanév kezdetétől.

A pedagógiai programot a főigazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. Nevelőtestületi elfogadásához ki kell kérni a szakmai munkaközösségek véleményét, valamint az iskolaszék, a diákönkormányzat és az intézményi tanács véleményét.

A pedagógiai program módosításának módja, indokai:

A pedagógiai programban foglaltak nevelőtestületi határozattal módosíthatók. A módosítás tényszerű felsorolása mellett a változtatás rövid indoklása is szükséges.

A módosítást jogszabályi előírások változása, a fenntartó írásbeli kérései, utasításai, iskolaszék vagy diákönkormányzat írásbeli javaslata, munkaközösségek írásbeli javaslata, főigazgatói kezdeményezés indokolhatják.

Módosítás esetén is végig kell járni a kötelező legitimációs utat.

A pedagógiai program felülvizsgálatának módja, eljárása:

Az intézmény vezetése nevelőtestületi értekezlet keretében tanévente értékeli a pedagógiai program időarányos megvalósulását, a változtatást szükség esetén kezdeményezi. A helyi tantárgyi tantervekben foglaltak megvalósulását a munkaközösségek évente értékelik, a szükséges változtatásokra javaslatot tesznek.

Az iskolaszék és a diákönkormányzat évente vizsgálja a pedagógiai programban foglaltak megvalósulását. Lényeges megállapításait, javaslatait írásban eljuttatják az intézményvezetéshez.

NYILATKOZAT

Nyilatkozom, hogy a pedagógiai program a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezéseket továbbra sem tartalmaz.

Szekszárd, 2025. január 22.

Hajós Eva
főigazgató

Függelék: a pedagógiai program 2025. januári módosításainak jegyzéke az ibela.hu honlapon nyilvánosságra hozott dokumentum.